DIRVA

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. XCVII 2012 JULY – LIEPOS 31, NR. 15.

DEVYNIASDEŠIMT SEPTINTIEJI METAI

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

LIETUVOS PREZIDENTĖ LONDONO OLIMPINĖSE ŽAIDYNĖSE

Vilnius, liepos 27 d. (ELTA). Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė išvyko į Londoną, kur liepos 27 - rugpjūčio 12 dienomis vyksta 2012 metų vasaros olimpinės žaidynės.

Šalies vadovė dalyvavo olimpiados atidarymo šventėje, stebėjo plaukiko Giedriaus Titenio pasirodymą kvalifikacinėse 100 metrų plaukimo varžybose bei drauge su Lietuvos krepšinio gerbėjais žiūrėjo Lietuvos ir Argentinos vyrų rinktinių dvikovą olimpiniame krepšinio turnyre.

Valstybės vadovė vizito Londone metu taip pat lankėsi olimpiniame kaimelyje ir susitiko su mūsų šalies olimpinės delegacijos atstovais, kuriems perdavė iš Lietuvos atvežtą simbolinę olimpinę liepsną bei dalyvavo Karalienės Elžbietos II rengiamame priėmime Buckingham rūmuose.

Londono olimpinėse žaidynėse Lietuvai atstovauja 50 individualių sporto šakų atstovų ir 12 krepšininkų.

Liepos 24 dieną olimpiniame kaimelyje iškilmingai pakelta Lietuvos vėliava.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė liepos 25 d. perėmė simbolinę olimpinę ugnį, kurią liepos 28 d. Londone perdavė Lietuvos olimpiečiams. Visą Lietuvą apkeliavusią ugnį Prezidentei įteikė projekto **„Lietuvos liepsna"** komanda. Nuotraukoje - Lietuvos atstovus pristatančio projekto „Lietuvos liepsna" vedėjas dailininkas ir TV laidų vedėjas Rimas Valeikis perduoda Prezidentei Daliai Grybauskaitei simbolinę olimpinę ugnį. *Džojos Barysaitės (ELTA) nuotr.*

EUROPOS KOMISIJOS PIRMININKAS REIKALAUJA IŠ GRAIKIJOS REZULTATŲ

Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso ketvirtadienį paragino Graikiją vykdyti savo įsipareigojimus skolintojams, kad galėtų išlikti euro zonoje. „Kad išliktų Europos ir tarptautinių partnerių pasitikėjimas, vilkinimai turi liautis. Žodžių negana - veiksmai daug svarbesni, - jis sakė po pasitarimo su Graikijus premjeru Antoni Samar. - Graikija liks euro zonoje tol, kol bus vykdomi prisiimti įsipareigojimai.

„A.Samar pažymėjo, kad jos konservatyvios partijos vadovaujama trijų partijų koalicija „pasiryžusi vykdyti struktūrinius pokyčius ir privatizacijas, siekiant įgyvendinti priemones, dėl kurių buvo susitarta, kad būtų sumažintas (biudžeto) deficitas".

Per savo pirmąjį vizitą Atėnuose nuo krizės pradžios 2009 metais J.M.Barroso susitiko su Graikijos premjeru ir finansų ministru Jan Sturnar, šios šalies vyriausybei mėginant nuspręsti, kaip būtų galima sumažinti biudžeto išlaidas 11,6 mlrd. eurų. „Mūsų pagrindinis fiskalinis tikslas gali būtų pasiektas nedidinant recesijos ir nedarbo", - socialistų vadas ir vyriausybės partneris Evangels Venizel sakė anksčiau, po koalicijos susitikimo, kuriame buvo tariamasi dėl taupymo priemonių.„Mūsų tarptautiniai partneriai privalo tai suprasti", - pridūrė jis.

Graikija išgyvena jau penktuosius recesijos metus, o pastaruosius dvejus metus šios šalies ekonomiką palaikė Europos Sąjungos ir Tarptautinio valiutos fondo finansinio gelbėjimo finansai.

KINIJOS REIKALAVIMU LONDONE NUKABINTA TAIVANO VĖLIAVA

Londonas, liepos 27 d. (ELTA). Didžiosios Britanijos sostinėje Londone, kur liepos 27 d. prasidėjo olimpinės žaidynės, Kinijos reikalavimu nukabinta Taivano vėliava, kuri anksčiau buvo iškelta Ridžento gatvėje, praneša *„France Presse"*.

Liepos 25 d. Taivano vėliava buvo pakeista Taivano olimpinio komiteto vėliava.

Kaip rašo „The London Evening Standard", sprendžiant šį klausimą dalyvavo Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministerija ir Londono olimpinių žaidynių organizacinis komitetas (LOCOG). Anot ministerijos darbuotojų, galutinį sprendimą priėmė Ridžento gatvės asociacija, atstovaujanti tenykščių verslininkų interesams.

Devintojo dešimtmečio pradžioje Tarptautinis olimpinis komitetas (IOC) uždraudė Taivano sportininkams dalyvauti varžyboje Kinijos Respublikos, kaip vadina save Taivanas, vardu. Nuo to laiko salos sportininkai startuoja su Taivano olimpinio komiteto vėliava.

Taivano atstovas Didžiojoje Britanijoje pasmerkė sprendimą nukabinti šalies, kurią Pekinas laiko savo teritorija, vėliavą.

JAV PIRMĄKART DISLOKUOS SAVO PAJĖGAS LENKIJOJE

Washington, DC, liepos 26 d. (LRT). Pentagonas nurodė planuojantis pasiųsti į Lenkiją JAV oro pajėgų dalinį, kuris užtikrintų naikintuvų ir transporto lėktuvų palaikymą.

Pranešimas apie pirmąjį Amerikos karių dislokavimą šioje Vidurio Europos šalyje buvo paskelbtas pasibaigus JAV gynybos sekretoriaus Leon Panetto ir Lenkijos gynybos ministro Tomasz Siemoniak deryboms.

Šis dalinys „atvyks šį rudenį prižiūrėti kas ketvirtį dislokuojamus (naikintuvus) F-16 ir (transporto lėktuvus) C-130, pradedant nuo 2013 metų. Tai bus pirmosios JAV pajėgos, dislokuotos Lenkijos teritorijoje", sakoma Pentagono atstovo George Little pranešime.

RUSIJA NESUTINKA MOKĖTI OKUPACIJOS ŽALOS ATLYGINIMO

Rusijos užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad Lietuva neturi pagrindo reikalauti žalos atlyginimo iš Rusijos už Sovietų Sąjungos okupacijos padarytą žalą. **„Mums šis klausimas uždarytas kartą ir visiems laikams"**, - pareiškė ministerijos atstovas spaudai Aleksandr Lukaševič. Lietuvos keliamą klausimą dėl sovietinės okupacijos žalos atlyginimo diplomatas pavadino „nedraugiška kampanija ideologiniu pagrindu". „Tai tikrai paveikia Rusijos ir Lietuvos santykių atmosferą ir mūsų praktinio bendradarbiavimo pažangą. Esame įsitikinę, kad mūsų Europos partneriai nesutiks sekti Vilniaus planu įnešti destruktyvius elementus į ES-Rusijos dialogą", - sakė A. Lukaševič.

Lietuvos Vyriausybė praeitą savaitę pritarė darbo grupės pasiūlymams, kaip siekti Sovietų Sąjungos okupacijos žalos atlyginimo. Tarp pasiūlymų - užsienio ekspertų pasitelkimas, nemokama teisinė pagalba nukentėjusiems nuo SSRS okupacijos asmenims, taip pat numatoma parengti baigiamąją SSRS okupacinės žalos Lietuvoje apimčių studiją ir ją publikuoti lietuvių ir užsienio kalbomis, Vilniuje surengti tarptautinį mokslo atstovų seminarą Baltijos šalių sovietinės okupacijos raidos ir pasekmių tema, į jį pakviečiant ir Rusijos mokslininkus.

Liepos 20 d. po spaudos konferencijos Vilniaus geležinkelio stotyje, į lietuvių tremties ir kalinimo vietas Chakasijos Respublikoje Rusijos Federacijoje traukiniu pajudėjo 11-oji projekto „Misija Sibiras" ekspedicijos komanda.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Tėvynės Sąjungos - konservatorių prezidiumas paskelbė partijos kandidatų sąrašą į Seimą daugiamandatinėje apygardoje - dvidešimt asmenų: A. Kubilius, I. Degutienė, A. Bilotaitė, R. Juknevičienė, J. Razma, A. Anušauskas, R. Dagys, A. Ažubalis, P. Saudargas, K. Masiulis, K. Starkevičius, V. Juozapaitis, V. Stundys, V. Aleknaite-Abramikienė, M. Adomėnas, A. Vidžiūnas, A. Matulas, D. Kreivys, S. Šedbaras, V. V. Margevičienė.

Kremliaus režimo kritikas, daugelio protesto mitingų, rengėjas, buvęs Rusijos vicepremjeras, dabartinis rusų demokratinės opozicijos vadovas Boris Nemcov, prieš 22 metus iškėlęs Lietuvos vėliavą Maskvoje, sveikindamas mūsų valstybę su iškovota laisve, atvykęs į Lietuvą, pareiškė tuomet nesuklydęs. Jis dalyvavo Seime vykusioje tarptautinėje konferencijoje ir Tėvynes Sąjungos - Lietuvos krikščionių demoktatų sąskrydije. Į Lietuvą jį pakvietė Seimo Užsienio komiteto pirmininkas Emanuelis Zingeris, kuriam rūpi ne tik Lietuvos ar Izraelio, bet ir Rusijos, Baltarusijos laisvė. Jis Vilniuje pareiškė, jog Rusija yra autoritarinė policinė valstybė. „Rusijos prezidentas Vladimir Putin jus laiko amerikiečių šnipais, o tai yra visiškas nesusipratimas". Sąskrydžio dalyviams B. Nemcov, kaip rašo „Lietuvos rytas", pareiškė: „Lietuva teisingai elgiasi, ieškodama kitų energijos šaltinių. Juk mokėdami už gamtines dujas remiate V. Putin režimą, bet jei tektų rinktis tarp dujų ir vertybių - visuomet rinkitės vertybes."

Beveik dvidešimt metų vyksta derybos su Rusija dėl Lietuvos ambasados pastato Maskvoje ir rusų diplomatų užimamų pastatų Vilniuje. Iki šiol nei pastatas, kuriame yra diplomatinė atstovybė, nei vadinamieji poeto Jurgio Baltrušaičio namai nebuvo Lietuvos nuosavybė. Pagaliau po ilgų derybų Lietuvos diplomatams pavyko susitarti, kad šį rudenį būtų pasirašyta sutartis dėl namų Maskvoje ir Vilniuje. Rusijos diplomatai Turniškėse, šalia kadenciją baigusio prezidento Valdo Adamkaus namų, nemokamai naudojasi dideliu namu. Kai tik bus pasirašyta sutartis, įteisinanti Rusijos ir Lietuvos atstovybes, su namu Turniškėse rusai turės atsisveikinti. Manoma, kad gavę žemės plotą Žvėryne, Rusijos diplomatai ten statys ir ambasadoriaus namus.

Lietuvą okupavus, Rusija užėmė pačiame Paryžiaus centre buvusį Lietuvos ambasados pastatą. Rusai ten šeimininkauja nuo 1940 metų, kai Paryžiaus merija po nepriklausomybės praradimo išpraše Lietuvos diplomatus. Prancūzijos parlamentas 2002 m. ratifikavo tarpvalstybinę dvišalę sutartį dėl atlyginimo už Lietuvos atstovybės pastatą. Lietuva gavo 12,1 mln. litų už turėtą pastatą Paryžiuje.

Romoje savo turėto ambasados pastato „Villa Lituania", kuriame taip pat šeimininkauja rusai, Lietuva neatgavo iki šiol. Jau beveik dvidešimt metų ir su Italijos valdžia vyksta derybos, kad Lietuvai būtų atsilyginta už atstovybės pastatą, kuris prieš kelerius metus buvo įvertintas 70 mln. litų. Nors aukščiausi Italijos pareigūnai ne kartų Lietuvos vadovams žadėjo iš mirties taško pajudinti šią problemą, tačiau kol kas ji neišspręsta.

Spalį vyksiantys Seimo rinkimai ir referendumas dėl atominės elektrinės kainuos daugiau kaip 20 mln. litų. Vyriausioji rinkimų komisija patvirtino rinkimų apylinkių ir apygardų komisijų per Seimo rinkimus išlaidas. Šiemet jos turėtų siekti apie 15,4 mln. litų Didžioji šios sumos dalis - 11,7 mln. litų - teks apylinkių komisijoms, kurių iš viso yra daugiau nei 2 tūkst. Jų nariams už darbą ketinama sumokėti 8,2 mln. litų. Apygardų, kurių yra 71, komisijų narių darbo užmokesčiui planuojama skirti 1 9 mln. litų.

Liepos 27 d. Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke Rukloje (Jonavos r.) Lietuvos Respublikai prisiekė pirmoji Bazinių kario savanorio įgūdžių kurso karių laida, informuoja Kraštos apsaugos ministerija. 100 karių savanorių Bazinio kario savanorio įgūdžių kursą Mokomajame pulke pradėjo liepos 9 dieną. Vidutinis tarnaujančių jaunuolių amžius 19–24 metai. Tarnauti jaunuoliai atvyko iš visų šešių KASP rinktinių – Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Šiaulių, Klaipėdos, Alytaus regionų.

Vokietijos finansų ministras Wolfgang Schauble įspėja kanclerę Angela Merkel būti atsargesne euro zonos problemose, kadangi ir Ispanijai gali tekti padėti, ne tik Graikijai, kurios finansinė padėtis dar labiau pablogėjo. *EPA*

BANKININKŲ SĄMOKSLAS PAKENKĖ PASAULIUI

Didžiausias skandalas pasaulio finansų istorijoje. Taip įvardijamos stambiausių planetos bankų manipuliacijos nustatant tarpbankines palūkanų normas – LIBOR. Keisčiausia, kad į tokį skandalą įsitraukę bankai ir patys patyrė nemenkų nuostolių.

„London Interbank Offered Rate" – daugeliui žmonių šie žodžiai tikriausiai mažai ką sako.

Tačiau su šios frazės trumpiniu LIBOR yra susidūręs kiekvienas, imantis paskolą iš banko.

LIBOR sistemoje dalyvaujantys bankai nurodo palūkanas, pagal kurias yra pasirengę skolinti kitiems bankams JAV doleriais, eurais ir dar aštuoniomis pagrindinėmis valiutomis.

Didžiosios Britanijos bankininkų asociacija surenka šiuos duomenis, ketvirtadalis didžiausių ir tiek pat mažiausių palūkanų pasiūlymų atmetama, o iš likusiųjų išvedamas vidurkis, kuris paskelbiamas kiekvienos dienos 11 val. Londono laiku.

LIBOR norma vartojama kaip bazinis dydis sudarant ateities ir pasirinkimo sandorius bei nustatant paskolų palūkanas visame pasaulyje.

Ji – tarsi planetos ekonomikos atskaitos taškas.

Bet, pasirodo, šio taško vietą sistemoje dalyvaujantys bankai gali keisti pagal savo užgaidas.

„Barclays" ėmė atvirauti

„Skandalų skandalas", – taip informaciją apie manipuliavimą tarpbankinėmis palūkanų normomis pavadino buvęs JAV socialinių reikalų ministras Robert Reich.

Iki šiol dėl sukčiavimo palūkanomis tarpbankinėje rinkoje prisipažino tik britų „Barclays" bankas, labai garbstomas dabartinės Lietuvos valdžios. Jo vadovai net nesiginčijo ir dėl paskirtos 360 milijonų eurų (1,243 mlrd. litų) baudos.

Tačiau tai gali būti tik ledkalnio viršūnė. Tikimasi, kad „Barclays" padės atskleisti ir kitų bankų indėlį. Nukentėjusių asmenų patirta žala ir baudos gali siekti ne vieną dešimtį milijardų eurų.

Antai Tokijuje, kur galioja TIBOR, jau vyksta atgailos procedūra: Šveicarijoje įsikūrusi tarptautinė finansinių paslaugų kompanija UBS irgi tikisi gauti švelnesnę baudą mainais už bendradarbiavimą su tyrėjais.

Tyrimai vyksta daugelyje pasaulio valstybių, tad naujų faktų paaiškėja kone kas dieną.

Nukentėjo visas pasaulis

Tarpbankinės palūkanų normos ekonomikos pakilimui ar nuosmukiui turi kur kas daugiau įtakos negu nacionalinių bankų skelbiamos palūkanų normos.

Antai net nacionalinis bankas oficialiai vadovaujasi trijų mėnesių trukmės LIBOR.

„Hipotekos sandoriai, bet kurie kreditai, įvairūs finansų instrumentai remiasi EURIBOR ir LIBOR. Tad manipuliacijos palūkanomis gali turėti itin negatyvių pasekmių pasaulio vartotojams ir rinkoms", – paskelbė JAV teisingumo ministerija.

Bene aiškiausia paskolų gavėjams. Jiems palūkanos apskaičiuojamos prie LIBOR, EURIBOR, VILIBOR (tai lemia valiuta, kuria išmokamas kreditas) pridėjus nekintamą banko maržą. Jei tarpbankinės palūkanų normos didėja, žmogaus įmoka bankui automatiškai išauga. Paskolų gavėjai nuostolių patirti gali tik tokiu atveju.

Tačiau, kaip liudija „Barclays", tai buvo nutikę tik 2005–2007 metais, o normos buvo dirbtinai padidintos labai nežymiai – vos keliomis šimtosiomis procentinio punkto dalimis.

Norėjo įrodyti mokumą

Pagal jau paviešintus kaltinimus, labiausiai sukčiaujama nustatant tarpbankines palūkanų normas buvo 2008–2009 metais, per patį finansų krizės įkarštį.

Bet įdomiausia, kad tuo metu sistemoje dalyvaujantys bankai siekė nustatyti kaip įmanoma mažesnes normas – po „Lehman Brothers" bankroto 2008-ųjų rugsėjį jos nuo realių skyrėsi net iki dviejų procentinių punktų.

Tad LIBOR ar EURIBOR paremtos paskolos tuomet tapo pigesnės, nei turėjo būti iš tikrųjų. Tiek palūkanų nustatymo sistemoje dalyvaujantys, tiek už jos ribų esantys bankai dėl to patyrė didžiulių nuostolių.

Kam reikėjo taip elgtis? Atsakymas paprastas – taip bankai siekė išsklaidyti abejones dėl savo mokumo. Tiesiog parodė, kad pinigų yra apsčiai.

Todėl aiškindamiesi Didžiosios Britanijos tyrėjams „Barclays" atstovai turėjo nemenką argumentą: nors veikta ne pagal įstatymus, padaryta ir šis tas gero.Juk 2008-ųjų rudenį sumažėjusios palūkanos tapo bent šiokia tokia kibirkštimi gęstančiame pasaulio ekonomikos variklyje.

Pradėjo plaukti ieškiniai

Sukčiavę bankininkai jau patiria skaudžių kirčių: viena po kitos pradedamos bylos kol kas nevirto milžiniškomis baudomis, tačiau įvaizdžio jos tikrai nepagerins.

Antai Baltimorės (JAV) miestas savo ieškinyje penkiolika pasaulio bankų kaltina pasauliniu sąmokslu.

Ieškinyje teigiama, kad jie dėl neteisingo LIBOR iki 2010 metų gegužės vien Baltimorėje pridarė šimtus milijonų dolerių žalos. Tiesa, net patys ieškovai pripažįsta, jog nukentėjusiųjų yra tiek daug, kad visiems prisi-

(Nukelta į 10 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com
P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE ● CLEVELAND, OHIO ● 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis", Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71St St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - $55.00, first class - $78. Single copy - $1.00. Air mail overseas - $130.00.

Prenumerata metams - $55.00, pusei metų - $40.00, pirma klase - $78. Oro paštu į užsienį metams - $130.00. Atskiro numerio kaina - $1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

DARBO PARTIJOS BYLA JAU BELDŽIASI Į SENATIES VARTUS

Anksčiau Lietuvoje turėjome vieną politiką, prie kurio, kaip prie žąsies vanduo, nelipdavo joks juodulys, jokia neigiama etiketė, – tai Algirdas Brazauskas; dabar turime kitą – Viktorą Uspaskichą.

Įklimpęs ir prisidirbęs jis iki viršugalvio, bet tame purvyne plaukioja virtuoziškai, ir nemažai daliai rinkėjų atrodo, kad yra visiškai nesusitepęs: visi diplomai, juodosios buhalterijos, algos vokeliuose, bėgimai į Rusiją jau seniai užmiršti.

Šiaip jau V.Uspaskichas nebuvo pirmas, kai Dievas intelektą dalijo, tačiau ir be to jis sugeba pergudrauti didžiumą intelektualiojo mūsų visuomenės elito. Tiesą sakant, universitete jis netgi galėtų skaityti paskaitų kursą „Kaip tobulai išsiskalbti tamsią savo biografiją".

Net ir pradėjęs eiti politikos pradžiamokslį jis šluostydavo nosį visiems konkurentams ir oponentams. Nemažai žurnalistų manydavo, kad kas jau kas, bet jie radijo ar televizijos laidoje tikrai sudirbs tą netašytą suvirintoją. Išeidavo viskas lygiai atvirkščiai, ir laidą V.Uspaskichas palikdavo triumfuodamas, o sociologai su nuostaba stebėdavo kylančius jo reitingus.

Dabar V.Uspaskichas politikoje, žinoma, jau ne piemuo, tačiau po rinkimų atrodė, kad konservatoriai jį sutaršys su visais nageliais ir rageliais. Nieko panašaus neįvyko. Artėjant rinkimams ėmė aiškėti, kad „darbiečiai" ir konservatoriai, pasirodo, yra netgi draugai, nors anksčiau vieni į kitų pusę tik nusispjauti galėdavo.

Konservatoriai dabar gali aiškinti, ką tik nori, – jie liko su ilga nosimi. Be to, užsitarnavo ir partijos, kuri sutartis pasirašinėja nors ir su pačiu velniu, vardą. Ant balto žirgo išjojo ne Andrius Kubilius, laimėjęs pirmą mūšį dėl naujos atominės elektrinės statybos, o V.Uspaskichas, Darbo partijos byloje sugebėjęs viską sudėlioti sau maksimaliai naudingai: kažkas serga, teisėjai atostogauja tiesiog mėnesiais, o pati byla jau beldžiasi į senaties vartus. Ar galėjote pagalvoti, kad V.Uspaskichas visiškai nekaltas ir, priešingai nei Rolando Pakso, net jo aplinka nekalta. Apskritai kaltų čia nėra ir net bėgti į Maskvą visai nereikėjo.

Žvelgiant į viražus mūsų politikos padangėje ryškėja išvada, kad gyvenimas tiesiog neteisingas: A.Kubilius yra itin mandagus, valstybiškai mąsto ir nėra pavogęs nė lito, bet gerbėjų turi niekingai mažai, o priešų – ištisas gvardijas, ir net yra tapęs daugumos lietuvių ištinkančių bėdų bei nelaimų atpirkimo ožiu, o štai V.Uspaskichas – „gerietis", nesvarbu, kad lietuvius yra išvadinęs nevykėliais, nemokančiais valdyti valstybės, o dirbdamas ūkio ministru pademonstravęs maksimalų neprofesionalumą ir neskaidrumą.

Bet iš tikrųjų niekas čia nekaltas – **tik trumpa nemažos dalies rinkėjų atmintis** ir jų nesibaigiantis noras klausytis ir klausytis populistų čiulbėjimo, tiksliau – pasakų. Ir blogiausia, kad tie klausytojai nesupranta, kad iš jų elementariai tyčiojamasi. O valstybiškai mąstantiems politikos profesionalams dar ilgai teks laukti mažne pusės Lietuvos rinkėjų atsikvošėjimo. Ir laukti anapus Seimo ir Vyriausybės durų.

Gintaras Sarafinas, *veidas.lt*

LIETUVOS SPORTININKAMS LINKIME LAIMĖS

Olimpinių žaidynių pradžia nėra tiksliai nustatyta. Istoriniai šaltiniai prileidžia, kad tai gali būti 776 m. prieš Kristų. Dalyvauti olimpinėse žaidynėse galėdavo tik graikai. Užsieniečiai tebuvo tik stebėtojais. Vergams ir ta teisė buvo atimta. Moterims dalyvauti buvo draudžiama. Nusikaltusios būdavo nustumiamos nuo uolų. Išimtis buvo deivės Demetros vaidilutėms.

Olimpinių žaidynių metai būdavo skelbiami taikos metais. Prieš varžybas visi dalyviai, kuriuos atrinkdavo nusipelnę graikai, treneriai ir teisėjai prisiekdavo, kad bus varžomasi garbingai ir teisingai, teisėjai laikysis teisingumo sprendimuose.

Pradžioje olimpinės žaidynės trukdavo vieną dieną, pravedant bėgimą per stadioną. Programa kasmet buvo plečiama. Olimpiniai laimėtojai buvo apdovanojami laukinės alyvos šakele. Jie tapdavo tautinais herojais. Muzikai ir poetai apdainuodavo jų laimėjimus, skulptoriai įamžindavo jų jėgą ir grožį marmure.

Olimpinės žaidynės rėmėsi, graikų supratimu, kad kūnas turi tokią pat vertę kaip ir protas, nes harmoningos disciplinos dėka žmogus gali geriausiai tarnauti dievui Dzeusui. Graikų olimpinė idėja išliko gyva ir po Graikijos žlugimo. Romos imperatorius Teodozijus panaikino žaidynes 393 m. po Kristaus.

Tik prancūzų barono Pierre de Coubertin pastangomis 1894 m. Paryžiuje buvo sukviesta tarptautinė 9 tautų konferencija atgaivinti olimpines žaidynes kas ketveri metai. Moderniųjų laikų olimpiada pradėta 1896 m žaidynėmis Atėnuose, Graikijoje. Dalyvavo 13 tautų 285 vyrai. Varžytasi 10 sporto šakų. Į antrąsias žaidynes pakviestos ir moterys.

Olimpinį sąjūdį ir olimpines žaidynes tvarko Tarptautinis olimpinis komitetas Lozanoje, Šveicarijoje. Dalyvavimas olimpinėse žaidynėse, pagal nuostatus, galimas tik per tautinius komitetus. Pirmieji 3 laimėtojai yra apdovanojami aukso, sidabro ir bronzos medaliais.

Pirmą kartą Lietuvos sportininkai dalyvavo 1924 m. olimpinėse žaidynėse Paryžiuje, tik futbole ir 1928 m. Amsterdame dviračių, bokso ir lengvosios atletikos varžybose. Netekus nepriklausomybės, lietuviai sportininkai dalyvaudavo Sovietų Sąjungos sportininkų sudėtyje.

Lietuvos nepriklausomybės dvidešimtmečiui paminėti 1938 m. liepos 17-31 dienomis Kaune buvo surengta pirmoji Lietuvos tautinė olimpiada. Tai buvo viso pasaulio lietuvių šventė. JAV lietuvių sportininkų rinktinę sudarė 27 asmenys. Rinktinei daug padėjo Čikagos miesto teisėjas Jonas Zuris ir lietuvių organizacijos. Gausiausia buvo Latvijos lietuvių 70 asmenų grupė. Pirmą kartą nepriklausomoje Lietuvoje dalyvavo Vilniaus krašto lietuviai sportininkai. Dalyvavo Brazilijos ir Anglijos lietuviai sportininkai. Varžėsi 17-oje sporto sričių. Tautinę olimpiadą atidarė Valstybes prezidentas Antanas Smetona, pabrėždamas sporto reikšmę tautos fizinių ir dvasinių galių ugdymui ir viso pasaulio lietuvių bendravimui. Tautinė olimpiados vėliava buvo baltos spalvos su Gedimino stulpais ir olimpiniu ratu - Kūno Kultūros rūmų sienoje įmūryta paminklinė lenta, išleisti specialūs pašto ženklai. Tautinė olimpiada turėjo didžiulę reikšmę lietuvių sportui.

Krepšinis lietuviams yra svarbi sporto šaka, vienijanti tautą. Lietuvai atgavus nepriklausomą valstybę, mūsų sportininkams nenorėta leisti dalyvauti Barcelonos olimpiadoje. Tarptautinis olimpinis komitetas vis delsė Lietuvos priėmimą. Rusijos pareigūnai aiškino, kad lietuviams krepšininkams geriau dalyvauti neseniai įsteigtos Sandraugos valstybių komandoje ir gauti aukso medalius. Tačiau lietuviai sportininkai atsispyrė rusų vilionėms ir nutarė atstovauti savo šaliai. Pagaliau ir Tarptautinis oliminis komitetas sutiko priimti lietuvius. Lietuva tuo metu buvo labai neturtinga, ir kaip dabar europarlamentaras Vytautas Landsbergis lietuvių spaudoje rašo, atsirado Ispanijoje žmonių, kurie finansavo lietuvių dalyvavimą olimpiadoje.

Šiemet Lietuvos olimpinę rinktinę sudaro 63 atletai. Jų tarpe – 12 krepšininkų. Lietuvos tautinio olimpinio komiteto pirmininkas yra Artūras Poviliūnas. Londono olimpinių žaidynių vyrų krepšinio turnyre žais 12 rinktinių, kurios burtais suskirstytos į dvi grupes. Lietuva yra A grupėje su JAV, Prancūzija, Argentina, Nigerija ir Tunisu. B grupėje - Kinija, Britanija, Brazilija, Australija, Rusija ir Ispanija. Olimpiados atidarymas buvo liepos 27 d.

Olimpines žaidynes Lietuvos krepšininkai pradėjo liepos 29-ąją dvikova su Argentina. Liepos 31 d. lietuviai rungtyniavo su Nigerija, rugpjūčio 2 d. žais su Prancūzija, rugpjūčio 4 su JAV ir rugpjūčio 6 d. su Tunisu.

Keturias pirmąsias vietas grupėse užėmusios rinktinės pateks į ketvirtfinalį, kuris vyks rugpjūčio 8 d. Pusfinalis rugpjūčio 10-ąją, olimpinio krepšinio turnyro varžybos dėl 3-osios vietos ir finalas - rugpjūčio 12-ąją.

Lietuvos krepšinio rinktinės treneris - Kęstutis Kemzūra. Linkime Lietuvos sportininkams pasisekimo atstovaujant savo valstybę.

S. Tūbėnas

LENKŲ RINKIMŲ AKCIJOS SĄRAŠE RUSŲ POLITIKAI

Vilnius, liepos 26 d. Lietuvos lenkų rinkimų akcija (LLRA) sudarė pirminį savo kandidatų į Seimą sąrašą. Pirmasis partijos sąraše neabejotinai bus LLRA vadas, europarlamentaras **Valdemaras Tomaševskis**. Tiesa, sąrašas nėra baigtinis – jį papildys kartu su LLRA į Seimą eisiančio Rusų aljanso bei kitų organizacijų atstovai.

Rusai savo sąrašo neformuos

5 proc. balsų barjerą, leidžiantį į Seimą deleguoti partinio sąrašo vedlius, siekianti perkopti LLRA pirmuoju numeriu savo sąraše įrašė partijos vadą. Likusios pozicijos, anot V. Tomaševskio, bus padalintos vėliau.

„Toks sprendimas Vyriausiosios partijos tarybos buvo priimtas, kad aš vesiu sąrašą", - sakė ilgametis Lenkų rinkimų akcijos pirmininkas, neseniai be konkurencijos perrinktas dar vienai kadencijai.

LLRA sąrašą kol kas sudaro 90 žmonių – į jį dar neįtraukti Rusų aljanso ir kitų organizacijų, po LLRA vėliava sieksiančių patekti į Seimą, atstovai. Anot partijos vado, planuojama rinkimams pateikti maksimalų leistiną 141 kandidato sąrašą.

„Sąrašas dar nėra baigtinis. (...) Planuojame kelti pilną 141 asmens sąrašą. Likusios vietos bus kitų partijų, visuomeninių organizacijų atstovų", - sakė V. Tomaševskis.

Paklaustas, ar tai reiškia, jog su LLRA į Seimą eiti planuojanti rusų partija – Rusų aljansas – atskiru sąrašu rinkimuose nedalyvaus, europarla-

(Nukelta į 4 psl.)

RENGINIUOSE UPYNOJE IR VYTOGALOJE

Liepos 22 d. krašto apsaugos viceministrė Indrė Pociūtė-Levickienė dalyvavo paminklų žuvusiems partizanams Upynoje ir Vytogaloje (Šilalės r.) šventinimo ir Vytogalos 450-ies metų sukakties iškilmėse. Vytogaloje taip pat buvo paminėtos Dariaus ir Girėno skrydžio 79-osios metinės. Renginio programoje taip pat dalyvavo ir Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės vyrų choras „Aidas".

Paminklą Upynoje žuvusiems partizanams sukūrė Kauno technologijos universiteto nevyriausybinės organizacijos žygeivių klubo „Ąžuolas" nariai: skulptorius Rimantas Milkintas, padėjėjai Paulius Dambrauskas, Juozas Dapkevičius, rėmėja Ingrida Kusienė. Paminklas Vytogaloje sukurtas ir pastatytas Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Šilalės filialo iniciatyva.

Vytogalos kaime 1893 m. gimusio lakūno Stasio Girėno ir jo kolegos Stepono Dariaus skrydžio per Atlantą 79-osioms metinėms paminėti vyko Tauragės aeroklubo lėktuvų pasirodymas. Išlikusioje jo šeimos klėtyje 1983 m. įrengtas nedidelis muziejus, taip pat atstatyta gimtoji lakūno troba.

Renginį organizavo Šilalės r. savivaldybė ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga.

LR KAM inf

ATIDENGTA MEMORIALINĖ LENTA 1863–1864 METŲ SUKILIMO DALYVIAMS

Taikomosios dailės muziejaus kiemelyje liepos 18 dieną buvo atidengta memorialinė lenta, skirta 1863–1864 m. sukilimo dalyviams, kovojusiems ir žuvusiems už Lietuvos žmonių laisvę, atminti.

Renginys buvo Vilniuje liepos 16–20 d. vykstančio Lietuvos diplomatinių atstovybių vadovų suvažiavimo programos dalis.

Dalyvavo užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis, Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Lietuvos istorijos instituto direktorius Rimantas Miknys, Taikomosios dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, Lietuvos diplomatinių atstovybių vadovai, istorikai, visuomenės veikėjai.

Didžiojoje Rusijos imperijos aneksuotos Abiejų Tautų Respublikos dalyje 1863 m. kilęs sukilimas padėjo tvirtus pamatus lietuvių tautiniam atgimimui.

XIX amžiaus antroje pusėje senajame arsenale, dabartiniame Taikomosios dailės muziejuje, buvo įrengtos sukilimą malšinusių carinės Rusijos kazokų kareivinės. Remiantis atsiminimais, šių kareivinių kiemelyje, tikėtina, buvo žiauriai nukankinti sukilimo dalyviai. Nors faktą patvirtinančių archeologinių duomenų trūksta, tačiau ši vieta galėtų tapti viena iš sukilimą simboliškai įprasminančių vietų.

MERKINĖS PILIAKALNIO PAPĖDĖJE – LAISVĖS KINAS IR DAINOS

Liepos 27 d., penktadienį, **Europos Parlamento narė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė** visus kvietė susiburti Merkinės piliakalnio papėdėje ir kartu paminėti reikšmingą sukaktį, jog Laisvoje ir Nepriklausomoje Lietuvoje gyvename ilgiausiai per pastarąjį 100 metų.

„Nors simbolinę ribą, kai esame laisvi ilgiau, nei gyvavo pirmoji Lietuvos Respublika, perkopėme liepos pradžioje, vidurvasario vakarą nuostabiame Dzūkijos krašte skirsime Laisvės kovų dalyviams ir Merkinėje prisiminsime juos režisieriaus Jono Vaitkaus filmu „Vienui vieni" bei gražiausiomis partizanų dainomis prie atminimo laužo. Tikiuosi, kad pasidžiaugti mūsų laisve susibursime šeimomis, draugėn pasikviesdami ir bičiulius, kaimynus, nes išties turime ką švęsti", - sako Europos Parlamento narė Radvilė Morkūnaitė.

Pasak Radvilės Morkūnaitės, renginio vieta pasirinkta neatsitiktinai, nes atmintis apie pasipriešinimo okupacijai kainą ir kritusius kovoje šiame krašte dar labai gyva, o Dzūkijos krašto miškai yra vienų atkakliausių Laisvės kovų liudininkai.

Renginys prasidėjo 20 valandą, tačiau jau nuo 19.30 val. visi besirenkantys buvo kviečiami apžiūrėti kilnojamąją Lietuvos kariuomenės ginklų parodą.

Bernardinai.lt

LR SEIMO RINKIMAI 2012

Kviečiame balsuoti LR Seimo rinkimuose 2012 m. spalio 14 d.

Balsavimas Jungtinėse Amerikos Valstijose vyks:

- Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone
- Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Čikagoje
- Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Niujorke
- Lietuvos Respublikos garbės konsulate Los Andžele
- papildomame balsavimo punkte Pasaulio lietuvių centre, Lemonte (Illinois valstija).

Rinkėjų registracija

Visi Seimo rinkimuose balsuoti norintys Lietuvos Respublikos piliečiai turi užpildyti rinkėjo anketą ir ją pagal gyvenamąją vietą iki rugsėjo 15 d. išsiųsti el. paštu, faksu ar paštu į atitinkamą Lietuvos atstovybę JAV. Rinkėjo anketą taip pat galima pateikti elektroniniu būdu atitinkamos Lietuvos atstovybės interneto svetainėje.

Gauti rinkėjo anketą, sužinoti, kuriame balsavimo punkte Jūs turėtumėte balsuoti, kur siųsti rinkėjo anketą, galima susisiekus su atstovybėmis telefonu, elektroniniu paštu ar apsilankius jų interneto svetainėse.

Atstovybėse į rinkėjų sąrašus įrašyti Lietuvos piliečiai savo valią rinkimuose galės pareikšti atvykę j atstovybę ne tik Seimo rinkimų dieną, bet ir išankstinio balsavimo metu. Taip pat bus galima balsuoti paštu.

Balsavimo organizavimo atstovybėse laikas, vieta, bei kita papildoma informacija skelbiama atstovybių interneto svetainėse.

Lietuvos ambasada Vašingtone D.C. http://usa.mfa.lt

2622 16th Street, NW, Washington, DC 20009 Tel: (202) 234-5860, #130 Faks.: (202) 328-0466 El. paštas: rinkimai.us@urm.lt

Lietuvos Generalinis konsulatas Čikagoje http://chicago.mfa.lt

211 East Ontario Street, Suite 1500, Chicago, IL 60611

Tel: (312) 397-0382, faks.: (312) 397-0385. El. paštas: admin@ltconschi.org

Lietuvos Generalinis konsulatas Niujorke, http://ny.mfa.lt

420 Fifth Ave Third Floor, New York, NY 10018. Tel. +1 (212) 354 7840, faks.: +1 (212) 354 7911. El. paštas: rinkimai.ny@urm.lt

Daugiau informacijos rinkimų klausimais skelbiama Lietuvos vyriausiosios rinkimų komisijos, kuri yra atsakinga už rinkimų organizavimą, tinklalapyje http: //www. vrk.lt.

(Atkelta iš 3 psl.)

LENKŲ RINKIMŲ...

mentaras to neneigė.

„Yra tokie susitarimai, kad mes keltume sąrašą. Bus jų (Rusų aljanso) kandidatų dalis. O likusią dalį sudarys kandidatai iš visuomeninių organizacijų. Tarp jų – ir lietuvių. Ne tik lenkų, rusų, baltarusių arba totorių", - sakė LLRA vadas.

Pasak jo, norą pretenduoti į Seimą LLRA sąraše jau išreiškė apie 20 kandidatų iš įvairių visuomeninių organizacijų.

Vyriausiosios rinkimų komisijos duomenimis, LLRA jau yra įsiregistravusi kaip politinės kampanijos dalyvė rudenį įvyksiančiose Seimo rinkimuose. Rusų aljanso tarp kampanijos dalyvių nėra.

Partijos sąraše yra visi trys dabartiniai LLRA Seimo nariai – Leonardas Talmontas, Michalas Mackevičius ir Jaroslavas Narkevičius. Netrūksta ir kitų įtakingų lenkų organizacijų politikų: Vilniaus vicemeras Jaroslavas Kaminskis, sostinės tarybos narys, Lietuvos lenkų sąjungos sekretorius Edvardas Trusevičius, kita tarybos narė Vanda Kravčionok, LLRA deleguota Vilniaus savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Edita Tamošiūnaitė, Lietuvos lenkų mokyklų mokytojų draugijos „Macierz Szkolna" pirmininkas Juzefas Kvetkovskis bei protestų prieš švietimo reformą organizatorius Albertas Narvoišas.

Seimo nario mandato taip pat sieks Vilniaus rajono merė Marija Rekst bei šio rajono savivaldybės administracijos direktorė, merės dukterėčia Liucina Kotlovska. Būtent dėl giminystės ryšių su administracijos direktore M. Rekst buvo pripažinta supainiojusi viešuosius ir privačius interesus. Sau nepalankų Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimą politikė žadėjo skųsti teismui.

Į Seimą LLRA sąraše eis ir Renata Cytacka, Vilniaus rajono tarybos sekretorė. Ji neseniai pagarsėjo tuo, jog savo namą Šalčininkų rajone padabino lentele, kurioje gatvės pavadinimas užrašytas tik lenkiškai.

Galutinį partijos sąrašą LLRA ketina patvirtinti antroje rugpjūčio pusėje. Tuomet ir paaiškės, kaip paskui V. Tomaševskį išsirikiuos šios partijos kandidatai į Seimą.

„MISIJA SIBIRAS" JAU SEPTINTĄ KARTĄ

Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis liepos 20 dieną Vilniaus geležinkelio stotyje surengtose septintus metus organizuojamo jaunimo pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymo projekto „Misija Sibiras" dalyvių palydėtuvėse pabrėžė istorinės atminties svarbą pilietinės visuomenės ugdymui. „Šios misijos aktyvas padeda suklusti visai Lietuvai ir suvokti, kad be istorinės atminties prarastume tai, kas jungia mūsų politinę bendruomenę. Norėdami išlikti, mąstyti ir augti kartu, turime dalintis bendra – tiek džiaugsminga, tiek tragiška – patirtimi", - teigė A. Ažubalis.

Jis misijos dalyviams įteikė istorinę Lietuvos vėliavą, padėkojo projekto organizatoriams ir Rusijos atstovams, kurie padėjo išspręsti tremtinių kapavietes lankyti vykstančių jaunuolių kelionės formalumus. Ministras pareiškė tikįs, kad šis bendradarbiavimas padės dar greičiau pasiekti tarpvyriausybinį susitarimą dėl karių ir represijų aukų kapaviečių priežiūros. „Mūsų dvišalis dialogas ilgainiui turi tik stiprėti. Ir ne tik ekonomikoje. Lietuva ir Rusija yra istoriniai, geografiniai, kultūriniai kaimynai. Tikiu, kad galime būti ir vertybiniai kaimynai", - sakė A. Ažubalis.

Projektą „Misija Sibiras" nuo 2006 metų rengia Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT), Užsienio reikalų ministerija yra šio projekto partnerė. Lietuvos diplomatinės atstovybės užsienyje ir LiJOT su „Misija Sibiras" supažindina užsienio lietuvius.

Šiais metais projektas vyks liepos 20 - rugpjūčio 3 dienomis. Jo dalyviai lankys Rusijos Federacijos Chakasijos respublikoje esančias apnykusias lietuvių tremtinių kapavietes, susitiks su šiose vietovėse dar gyvenančiais tautiečiais.

LR URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas

LiJOT direktorius Arnas Marcinkus, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) prezidentė Loreta Senkutė, Europos Parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis, Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis, Europos Parlamento narė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė įteikia istorinę Lietuvos vėliavą jaunimui vysktant į „Misija Sibiras" tvarkyti apleistų lietuvių tremtinių kapų.

TRAUKINIU VILNIUS – MASKVA IŠVYKO „MISIJA SIBIRAS'12" EKSPEDICIJA

Po oficialios spaudos konferencijos Vilniaus geležinkelio stotyje, į lietuvių tremties ir kalinimo vietas Chakasijos Respublikoje Rusijos Federacijoje traukiniu pajudėjo 11-oji projekto „Misija Sibiras" ekspedicijos komanda.

liepos 20 d. popietę projekto ekspedicijos dalyvių išlydėti atvyko ir sveikinimo kalbas sakė Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) prezidentė Loreta Senkutė, projekto globėjas, Europos Parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis, Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis, Europos Parlamento narė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Seimo kancleris Jonas Milerius, Socialinės apsaugos ir darbo ministras Donatas Jankauskas ir kiti konferencijos svečiai.

„Šis projektas – išskirtinis ir jame dalyvauja jaunimas, kuris žino, kas yra pilietiškumas, patriotiškumas. Linkiu atrasti, užfiksuoti tautiečių kapines, susipažinti su vietos lietuvių bendruomene, iš arti pažinti istoriją ir ją pasakoti grįžus. Ištvermės, sunkumo akimirką sustokite ir pamąstykite, kad visa tai – dėl Lietuvos", - spaudos konferencijoje kalbėjo LiJOT prezidentė Loreta Senkutė.

Oficialaus projekto dalyvių išlydėjimo renginio metu septynis metus jaunimo pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymo iniciatyvą organizavusi LiJOT simboliškai perdavė projektą „Misija

(Nukelta į 6 psl.)

KOLABORAVIMAS IR MASINĖS ŽUDYNĖS

Arvydas Anušauskas

RECENZIJA (II)

Be abejonės, tai griautų daugelį autoriaus gražiai kuriamų schemų. „Istorinis Lietuvos antisemitizmas, „Geležinis vilkas" – antisemitizmo skleidėjas Lietuvos kariuomenėje, Nacionalistų partijos bei lietuvių karininkijos istorinės sąsajos su Vokietija, LAF'as – Vokietijos interesų laidininkas Lietuvoje" – tokia būtų viena pagrindinių autoriaus sukurtų schemų, kurios kiekviena grandis dažnai yra paremta ne tik abejotinais, bet ir visiškai klaidingais faktais. Galima sakyti, kad antisemitizmo ideologiją perėmusios ir kariškai organizuotos struktūros paieškos tarpukario Lietuvoje autorių atvedė į visišką akligatvį. Net pirmoji sovietinė okupacija K. Stangui atrodo kaip ne itin reikšmingas faktas, neturėjęs jokios įtakos nepalankios žydams visuomenės nuomonės formavimuisi.

Autoriui nėra svetimi sovietinės istoriografijos štampai, kai pradedama kalbėti apie 1941 m. birželio trėmimų ir pasirengimo karui sąsajas. Anot K. Stango, „NKVD įvykdyti dalies lietuvių <…> trėmimai 1941 m. birželio mėn. prieš pat vokiečiams užpuolant leidžia tai suprasti kaip mėginimą išvežti iš Lietuvos tas jėgas, kurios būtų rėmusios vokiečių okupantus" (45). Kaip mums pažįstama ši naftalininė tezė, kurią autorius iškelia dabar! **Lyg nebūtų buvęs iš anksto planuojamas lietuvių trėmimas, lyg nebūtų gerokai iki prasidedant karui parengtų tautos naikinimo planų, lyg trėmimas nebūtų palietęs ir kitų tautybių žmonių (taip pat ir žydų).**

Pradėdamas rašyti apie vokiečių valdymą Lietuvoje K. Stangas pirmiausia pateikia 1941 m. sukilimo vertinimą. Labai sunku skaityti tą vertinimą, kai autorius nuolat remiasi pseudofaktais ir jais remdamasis daro išvadas. Kaip sukilimo organizatoriai įvardijami ir realusis LAF'as, ir jau daugelį metų nebeegzistavusi „Geležinio vilko" organizacija (49), kuri buvo atkurta tik 1941 m. liepos mėn. kaip Lietuvos nacionalistų partijos ginkluota organizacija. Tačiau 1941 m. liepos mėn. susikūrusi Lietuvos nacionalistų partija negalėjo turėti savo ginklų sandėlių (49) ir ginkluoti sukilėlių, nes tai – laiko atžvilgiu nesutampantys reiškiniai. Teigdamas, kad karinė sukilėlių (autorius juos vadina baltaraiščiais, nes tai padeda neperžengti kuriamų schemų rėmų) reikšmė nebuvo itin didelė, jie turėjo ne daugiau kaip 400 žuvusių ir sužeistų, autorius paliečia opią Lietuvos istoriografijos problemą. Sukilimo vertinimo problemą K. Stangas išsprendžia paprastai. Jo teigimu, siekdami, kad Vokietija pripažintų Lietuvos valstybingumą, lietuviai pasinaudojo kovoje dėl nepriklausomybės kritusių aukų argumentu ir iš 400 sužeistų bei nukautų padarė 4000 kritusių (50). Bet taip atrodo tik jei neatsižvelgtume į tuometinę padėtį. 1941 m. birželio pabaigoje–liepos pradžioje buvo masiškai laidojami ir sukilimo dalyviai, ir kitos besitraukiančių sovietinių okupantų aukos. Tada niekas nesigilino, ar jie dalyvavo sukilime, ar tiesiog tapo aklo teroro aukomis. Tuomet buvo palaidota arti 2000 žmonių. Sužeistų apskritai niekas neskaičiavo. Tik praėjus 50 metų tas aukas imta skirstyti. Šiuo metu žinoma apie 400 su ginklu rankose žuvusių partizanų pavardžių (dalies pavardžių jau niekada nesužinosime), maždaug 700 nukankintų civilių žmonių (ne vienas iš jų buvo partizanų rėmėjas), apie 400 nužudytų kalinių.

Viena iš K. Stang klaidų – pernelyg supaprastintas požiūris į Lietuvos istorijos reiškinius. Nors į literatūros sąrašą įtraukti ir gen. S. Raštikio memuarai, bet jo nuomonei neatsirado vietos autoriaus darbe, tuo tarpu vokiečių generolų liudijimai labai vertinami. Antai į Kauną 1941 m. birželio 27 d. atvykusio gen. S. Raštikio misija autorius laikė tik „konkuruojančių partizanų grupių vienijimą ir autonomijos siekiančių grupių pajungimą Vokietijai" (52). Būtent toks tikslas buvo vokiečių iškeltas ir, paties S. Raštikio vertinimu, mėginta „per jį priversti laikinąją vyriausybę paklusti vokiečių valiai". Bet gen. S. Raštikis savo veikla įrodė, jog ne griauna, o gina Lietuvos laikinąją vyriausybę.

Reikia pasakyti, kad autorius ne tik išnagrinėjo vokiečių okupacinės administracijos struktūrą, bet ir bene pirmasis parodė žydų holokausto organizatorių (K. Jägerio ir kt.) asmenybes. Tik autoriui nuolat pakiša koją menkos Lietuvos istorijos žinios. „Sovietiniai okupantai iš dalies pakeitė policijos vadovybę, tačiau valdymo struktūrą paliko nepakeistą", – teigia K. Stang (65). Greitas nepriklausomos Lietuvos struktūrų atgaivinimas 1941 m. birželio sukilimo metu galėjo sudaryti įspūdį, kad tos struktūros veikė ir sovietinės okupacijos metais. Tačiau mes juk žinome, kad 1940 m. sukurta NKVD visiškai sunaikino buvusias struktūras (ne tik vadovybę), o policininkai buvo pirmieji įrašomi į suimamų žmonių sąrašus.

Reikia pripažinti, kad autorius pirmą kartą išvengė nereikalingų spekuliacijų rašydamas apie lietuvių saugumo policijos skyriaus veiklą vokiečių okupacijos metais. Suimdama ir siūlydama nubausti administracine tvarka asmenis, saugumo policija turėjo realius įgaliojimus. Iki 1943 m. pavasario kasdien būdavo nuo 5 iki 35 atitinkamų pasiūlymų (65) (manyčiau, kad per visus okupacijos metus buvo nuo 5 tūkst. iki 10 tūkst. pasiūlymų nubausti administracine tvarka komunistus ar prieš vokiečius nusistačiusius partizanus, tarp kurių buvo ir lietuvių, ir lenkų, ir rusų, ir žydų). **Vokiečių istorikas vis dėlto parodė, kad galutinį žodį tardavo vokiečių pareigūnai.** K. Stang nuomone, dažniausiai tai būdavo mirties bausmės skyrimas.

(Bus daugiau)

ŠIAULIUOSE KENTO UNIVERSITETO REKTORIUS

Šiaulių universiteto (ŠU) kvietimu dvi dienas Šiauliuose viešėjo vieno iš geriausių JAV Kento valstybinio universiteto rektorius daktaras Lester A. Lefton. Svečias susipažino su universiteto bendruomene, diplomų teikimo šventėje Šiaulių arenoje pasakė kalbą bei apdovanojo penkis geriausius studentus.

Įtemptas vizitas

Vizito Lietuvoje metu L. A. Lefton Vilniuje susitiko su JAV ambasadore Lietuvoje Anne E. Dersie, kitų Lietuvos universitetų rektoriais. Svečią ir ŠU rektorių Vidą Laurušką priėmė švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius. Kento rektorius aplankė Kryžių kalną, dalyvavo ekskursijose po Šiaulius, Vilnių, Trakus.

Svečias kalbėjo Šiaulių arenoje vykusioje diplomų teikimo šventėje, viešėjo ŠU Humanitariniame fakultete, bibliotekoje, susitiko su universiteto rektorato nariais.

Pokalbyje su Humanitarinio fakulteto dekanu profesoriumi daktaru Broniumi Maskuliūnu, docentu daktaru Stasiu Tumėnu, ilgamečiu Kento Lituanistinės programos pirmininku Viktoru Stankumi L. A. Lefton domėjosi Humanitarinio fakulteto bendruomene, studijų programomis.

Svečiui buvo įdomi ir lietuvių bendruomenė JAV, jos galimybės mokytis lietuviškai.

Planuose – Lituanistikos-baltistikos centras

Kento valstybinį ir Šiaulių universitetus sieja bendradarbiavimas ir bičiulystė. 2010 metais šiame universitete stažavosi ŠU docentas daktaras Stasys Tumėnas, praėjusiais metais tarp universitetų pasirašytas memorandumas.

Kento universitete keturis dešimtmečius veikia Lituanistinė programa.

Pasak Šiauliuose viešėjusio ilgamečio šios programos pirmininko Viktoro Stankaus, programa susideda iš lietuviško archyvo, knygų rinkinio ir stipendijų fondo, skirto remti lietuvių kilmės studentus, studijuojančius Kente.

Anksčiau programoje yra dalyvavę ir nelietuvių kilmės studentai, bet, dėl dėstytojų stokos, ji nutrūko.

Tęsti Lituanistinę programą ne tik lietuviams, bet ir amerikiečiams turėtų padėti ES lėšos. Planuojama, kad rudenį bus finansuotas projektas, pagal kurį iš ŠU į Kentą mokyti lietuvių kalbos ir kultūros kurso bus siunčiamas dėstytojas. Kento universitetas turi įsipareigoti surinkti ne mažiau kaip dešimt studentų, norinčių studijuoti lietuvių kalbą, istoriją, kultūrą.

Ateityje viliamasi įsteigti Lituanistikos-baltistikos centrą.

Susitikimas Šiaulių universiteto Humanitariniame fakultete. Kento valstybinio universiteto rektorius daktaras Lester A. Lefton (kairėje) spaudžia ranką ilgamečiam Lituanistinės programos pirmininkui Viktorui Stankui. Toliau - ŠU Humanitarinio fakulteto dekanas profesorius daktaras Bronius Maskuliūnas. *skrastas.lt*

Svarbiausia – žmonės

Itin įtemptos dienotvarkės metu L. A. Lefton keletą minučių skyrė „Šiaulių kraštui".

– Kokie įspūdžiai viešint Šiauliuose, Šiaulių universitete?

– Malonu būti ir Šiauliuose, ir lankytis universitete. Šiaulių ir Kento universitetai turi puikią galimybę bendradarbiauti, keistis programomis.

Miestas gražus, puiki, moderni infrastruktūra.

Diplomų teikimo šventėje mačiau baigtomis studijomis besidžiaugiančius studentus. Visi absolventai yra kažkuo panašūs: jie tiki ateitimi, mato perspektyvą, jais didžiuojasi tėvai.

Tokio dydžio universitetas, kaip Šiaulių, turi įtakos ekonomikai, turite puikias sąlygas ją vystyti, kurti geresnę Lietuvą ir Europos Sąjungą. Tad laukiu tolesnio bendradarbiavimo.

– Kodėl pasirinkote vizitą į Šiaulius? Žinia, esate labai laukiamas ir kituose universitetuose.

– Esu kviečiamas į viso pasaulio universitetus. Atvykau į Šiaulius, nes prieš tai jūsų delegacija atvyko į Kentą.

Praėjusių metų susitikime jaučiausi puikiai, susipažinau su ŠU rektoriumi. Nors bendradarbiauja universitetai, bet visada pirmiausia yra žmonės. Gali būti labai geras universitetas, bet dėl arogancijos neužmegsi ryšių. O man žmonės patiko.

– Ar tiesa, kad jūsų šaknys – Lietuvoje?

– Labiau Ukrainoje, Lenkijoje. Mano šeima sakydavo, kad jie – litvakai. Apibendrinus – šaknys yra Rytų Europoje.

skrastas.lt

(Atkelta iš 5 psl.)

TRAUKINIU IŠ...

Sibiras" į labdaros ir paramos fondo „Jauniems" rankas.

„Lietuvos jaunimo organizacijų taryba šį projektą užaugino. „Jauniems" neabejotinai tęs pradėtas projekto veiklas ir, žinoma, ieškos naujų galimybių jam plėsti. O Lietuvos jaunimo organizacijų tarybai atėjo laikas kurti ir įgyvendinti naujus projektus jaunimui. Neabejoju, kad tai jai pavyks labai gerai", - iš LiJOT prezidentės Loretos Senkutės simboliškai perimdamas projekto sveikinimų-linkėjimų knygą, kalbėjo „Jauniems" direktorius Arnas Marcinkus.

Šiemet į daugiau nei už 5 tūkst. kilometrų esančią Chakasijos Respubliką **jaunimas vežasi tautodailininko Vidmanto Zakarkos išdroštą kryžių.** Šis, Sibire likusiems lietuviams pagerbti ir atminti skirtas simbolis, ekspedicijos dalyvių išlydėjimo metu pašventintas Vilniaus arkikatedros bazilikos vikaro. Visus, norinčius pamatyti šio kryžiaus maketą, projekto organizatoriai kviečia apsilankyti Vilniaus arkikatedros bazilikos Tremtinių koplyčioje.

Kol 11-oji projekto „Misija Sibiras" ekspedicija lankysis Sibire, projekto organizatoriai siūlo stebėti komandos maršrutą specialiame žemėlapyje, kurį bus galima rasti oficialioje projekto interneto svetainėje www.misijasibiras.lt. Nuolat atnaujinamos ekspedicijos judėjimo kryptys leis žinoti ir stebėti tikslią lietuvaičių buvimo vietą Sibire.

Grįžęs iš Sibiro ekspedicijos jaunimas pradės vieną svarbiausių projekto etapų – savo veiklų pristatymus visuomenei mokyklose, universitetuose, bendruomenių centruose, įvairiose institucijose ir organizacijose. Šie susitikimai – tai jaunų žmonių kalba perduodama asmeninė bei visos komados patirtis, papildoma istoriniais faktais, unikaliomis ekspedicijos fotografijomis, vaizdo įrašais.

Nuo 2006-ųjų metų norą dalyvauti projekte pareiškė beveik 9000 jaunų žmonių, surengta 10 sėkmingų ekspedicijų, sutvarkyta 80 kapinių ir lietuvių laidojimo vietų Sibire, o tai yra daugiau nei 1500 kapų.

Labdaros ir paramos fondas „Jauniems" įsteigtas 2005 m. Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT), įgyvendinant LiJOT strategiją. Pagrindinis „Jauniems" tikslas – išnaudojant fondo resursus skatinti pozityvias jaunimo iniciatyvas ir kurti pokyčius, reikalingus jaunam žmogui.

Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT) – 1992 m. įkurta ir šiemet 20-ies veiklos metų jubiliejų švenčianti didžiausia nevyriausybinė jaunimo organizacija Lietuvoje. Tai skėtinė organizacija, šiuo metu vienijanti 64 nacionalines jaunimo organizacijas ir regionines jaunimo organizacijų sąjungas, o tai yra daugiau nei 200,000 jaunų žmonių.

LiJOT informacija

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: *amberwings@mac.com*

TESTAMENTAS JAUNAJAI LIETUVAI

Liepos 17 d. popietę Kauno Aukštųjų Šančių karių kapinėse, prie paminklo S. Dariui ir S. Girėnui, buvo rengiama atminimo valanda, skirta paminėti vieno įsimintiniausių įvykių Lietuvos istorijoje - skrydžio per Atlanto vandenyną - 79-ųjų metinių sukaktį.

1933-iųjų vasarą Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenę lietuvių pilotai Steponas Darius ir Stasys Girėnas pasiryžo įgyvendinti tiems laikams labai sunkų žygį - dviese lėktuvu įveikti Atlanto vandenyną. Planavo be sustojimo nuskristi 7186 km.

Liepos 15 d. pakilę iš JAV miesto New York Benett oro uosto eksperimentiniu lėktuvu, pavadintu „Lituanica", jie perskrido Atlanto vandenyną. Tačiau liepos 17 d., 0 val. 36 min. Berlyno laiku, neaiškiomis aplinkybėmis jų lėktuvas sudužo dabartinėje Lenkijos teritorijoje. Iki tikslo - Kauno Aleksoto aerodromo, kur jų laukė šimtatūkstantinė pasitinkančiųjų minia, buvo likęs mažiau nei dešimtadalis kelio.

Šis skrydis neabejotinai įeina į XX a. Lietuvos istorijos puslapius, kaip vienas įsimintiniausių žygdarbių. Skirdami savo skrydį jaunajai Lietuvai, Darius ir Girėnas tikėjo sėkme. Testamente jie parašė: „Jaunoji Lietuva! Tavo dvasios įkvėpti, mes stengiamės tą pasirinktą uždavinį įvykdyti. Mūsų pasisekimas tegu sustiprina Tavo dvasią ir pasitikėjimą savo jėgomis ir gabumais! Bet jei Neptūnas ar galingasis audrų Perkūnas mums bus rūstus - pastos mums kelią į Jaunąją Lietuvą ir pašauktų LITUANICĄ pas save, - tada Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis ir pasirengti naujam žygiui..."

Žuvusiųjų lakūnų palaikai 1933-iųjų vasarą buvo atgabenti į Kauną ir palaidoti miesto centre buvusiose Senosiose kapinėse. Bet 1944-aisiais jie buvo paslėpti Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakulteto rūsiuose, kur išgulėjo 20 metų.

Tik 1964-aisiais narsūs lietuvių didvyriai S. Darius ir S. Girėnas atgulė amžinojo poilsio Kauno Aukštųjų Šančių karių kapinėse. ***ELTA***

CHICAGO, IL

PASAULIO LIETUVIŲ EKONOMIKOS FORUMAS

Ketvirtus metus iš eilės organizuojamas Pasaulio lietuvių ekonomikos forumas (PLEF) rugsėjo 21 dieną vyks didžiausią lietuvių bendruomenę turinčiame JAV mieste – Čikagoje. Renginys sukvies ne tik išeivijos verslo ir mokslo atstovus, bet ir JAV bei tarptautines kompanijas, besidominčias verslo ir investicijų galimybėmis Lietuvoje. Forumo metu didžiausias dėmesys bus skiriamas konkurencingiausiems ir didžiausią potencialą turintiems Lietuvos verslo sektoriams: informacinių technologijų ir komunikacijų, biotechnologijų bei aukštos pridėtinės vertės gamybos.

„Lietuva – Jūsų vartai į Europą" - tokiu pavadinimu PLEF 2012 prisistatys Čikagai. Šiame mieste ir jo apylinkėse gyvena per 100 tūkstančių lietuvių kilmės žmonių, tačiau ir jie patys pripažįsta, kad JAV verslo pasauliui Lietuva vis dar nežinoma ir neatrasta šalis. Tad šio renginio tikslas – suburti geriausius Lietuvos ekspertus, JAV kompanijų, jau vykdančių veiklą Lietuvoje, atstovus, bei išeivijos verslo ir mokslo atstovus, kurie pristatytų Lietuvą kaip patikimą verslo partnerį ir patrauklią vietą investicijoms.

„Daugeliui JAV ir tarptautinių kompanijų Lietuva per maža rinka, tačiau būtina išnaudoti mūsų strateginę geografinę padėtį, atveriančią kelius į didžiules Europos ir Rusijos rinkas. Turime visas galimybes tapti logistikos bei įvairių kitų paslaugų centru. Jau turime puikių pavyzdžių, kai didžiulės tarptautinės kompanijos, tokios kaip „Western Union", „Barclays", „CSC", yra įkūrę paslaugų centrus Lietuvoje, aptarnaujančius jų klientus visame pasaulyje. Rodydami tokias sėkmės istorijas, galime puikiai pristatyti Lietuvą JAV", - sako Valdas Sutkus, Lietuvos verslo konfederacijos, organizuojančios Pasaulio lietuvių ekonomikos forumą, prezidentas.

Forumo metu bus pristatomas Lietuvos investicinis klimatas, pagrindiniai ekonominiai rodikliai, o tarptautinės kompanijos dalinsis investavimo ir verslo vystymo Lietuvoje patirtimi. Antra renginio dalis skiriama didžiausią potencialą turintiems Lietuvos verslo sektoriams: informacinių technologijų ir komunikacijų, biotechnologijų ir aukštos pridėtinės vertės gamybos. Šie sektoriai pasirinkti dar ir dėl to, kad Ilinojaus valstijoje jie yra itin išvystyti, čia įsikūrusios įmonės pagal statistiką daugiausiai investuoja Rytų Europoje. Į renginį kviečiami šių sektorių JAV ir tarptautinių kompanijų atstovai, išeivijoje gyvenantys lietuviai verslininkai ir mokslininkai, Lietuvos garbės konsulai.

„Kviečiame išeivijoje gyvenančius lietuvius, verslo ir mokslo atstovus, dalyvauti forume ir padėti skleisti žinią apie Lietuvą, kaip didelių galimybių šalį. Šis renginys – puiki terpė skatinti lietuvišką ekonominę veiklą pasaulyje ir siekti, kad Lietuva neliktų pilku šešėliu pasaulio žemėlapyje. Skatiname dalintis savo sėkmės istorijomis, patirtimi, žiniomis ir tapti Lietuvos verslo ambasadoriais pasaulyje", - sako V.Sutkus.

PLEF 2012 globėja – Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, renginyje dalyvaus Ūkio ministras Rimantas Žylius. Pasaulio lietuvių ekonomikos forumą nuo 2009 metų organizuoja Lietuvos verslo konfederacija kartu su partneriais: Užsienio reikalų ministerija, Ūkio ministerija, VšĮ „Versli Lietuva", VšĮ „Investuok Lietuvoje", VšĮ „Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra". Šiemet, renginį organizuojant JAV, prisideda ir Lietuvos ambasada Vašingtone, Lietuvos konsulatas Čikagoje, organizatorius konsultuoja Lietuvos prekybos biuras Cikagoje, atstovaujantis VšĮ „Versli Lietuva".

PLEF organizuojamas kasmet. Vienais metais renginys vyksta Vilniuje, kas antrus metus – užsienio šalyje, kurioje yra gausi lietuvių išeivijos bendruomenė. Du kartus, 2009-aisiais ir 2011-aisiais PLEF vyko Vilniuje, 2010-aisiais Londone. Kasmet renginyje apsilanko keli šimtai lietuvių kilmės verslo, mokslo, kultūros atstovų iš viso pasaulio bei užsienio verslininkų, besidominčių verslo galimybėmis Lietuvoje. **Šio renginio tikslas – įtraukti visame pasaulyje gyvenančius lietuvius į ekonominį šalies gyvenimą**, skatinti jų tarpusavio ekonominius ryšius, pasidalinimą patirtimi, žiniomis ir kontaktais, skatinti tarptautinį šalies konkurencingumą. Daugiau apie PLEF www.plef.lt

Lietuvos verslo konfederacija – didžiausia paslaugų, prekybos ir aukštųjų technologijų įmones vienijanti verslo organizacija, kurianti palankią teisinę bazę ir aplinką nacionalinio verslo plėtrai. Konfederacija yra tarptautinių prekybos rūmų ICC oficialus atstovas Lietuvoje. Organizacija atstovauja daugiau nei 1500 šalies įmonių ir 18 verslo asociacijų. Konfederacijos nariai sukuria apie 20 proc. viso Lietuvos BVP.

***Kristina Lukošiūtė**, Lietuvos verslo konfederacija, Korporatyvinių reikalų direktorė*

Lietuvos Respublikos ambasados Kanadoje kartu su Lietuvių Bendruomenės vadovų pastangomis buvo surengtas paskaitų ciklas, skirtas mūsų tautos istorinės atminties klausimams aptarti. LR ambasadorė Gintė Damušytė (ketvirta iš dešinės) su paskaitininkais ir svečiais. ***LR URM***

CLEVELAND, OH

NEIŠGYDOMA LIGA?

Š.m. birželio 24 „d., prieš vykdamas į Boston, MA, liepos 1 d. įvyksiančią Tautinių šokių šventę, Vilniaus universiteto liaudiškos muzikos ansamblis „Jaunimėlis" iš 40 asmenų, aplankė Cleveland, OH, lietuvių telkinį ir atliko šokių programą, kuri, ją stebėjusių nuomone, buvo žavi ir žiūrovų entuziastiškai priimta. Šį renginį „lyg" ir rengė Cleveland, OH Lietuvių bendruomenės skyrius. Pagal patikimų šaltinių gautas žinias, Cleveland LB jį rengė nenoriai, nes apie jį sužinojo „tik prieš kelias dienas". Dėl to, anot jų, išankstinis vakaro garsinimas buvo apribotas. Jis nepasiekė platesnių lietuvių bendruomenės sluoksnių. Šio rašinio autorius „patikimam šaltiniui" priminė, kad jei rengėjai (LB) apie šį renginį būtų iš anksto pranešę „Dirvai", renginio data ir atitinkamos žinios būtų buvę laiku išspausdintos. Deja, ši svarbi informacija „Dirvai" nebuvo patiekta. Tai rodo, kad rengėjų tarpe buvo kažkokia sumaištis ir yra neaišku, ar iš viso kas nors šį šokių vienetą tikrai „kvietė".

Rašinio autoriui pasiteiravus, pasitvirtino štai kas: Cleveland, OH, LB skyriaus atstovė, ieškodama šeimų priimti svečius, šiuo klausimu tarėsi su Gražina Kudukiene, kuri mielai sutiko priimti du asmenis. Ji taip pat pasiūlė šio šokių vieneto atlikėjams įteikti dovanas primenančias jų viešnagę Cleveland, OH. Pradžioje, šis gražus sumanymas, atrodo, buvo LB „nepastebėtas", bet po LB valdybos pasitarimo, jis buvo nuoširdžiai priimtas. Kad įkūnijus šią mintį, Gražina Kudukienė prašė pagalbos Raimundo Saikaus, kuris, tarp kitų organizacijų, yra Joint Veterans Committee of Cuyahoga County pirmininkas. Jis, nesvyruodamas, sutiko. Raimundas Saikus nutarė įteikti visiems programos atlikėjams JAV vėliavėles, plevėsavusias ant veteranų kapų per šių metų Atminimo dieną (Memorial Day). Vėliavėlės buvo stropiai atrinktos, kad tiktų dovanoms. Raimundas Saikus taip pat susisiekė su Rock and Roll Hall of Fame and Museum ir išaiškino Vilniaus šokių vieneto apsilankymo aplinkybes bei tikslus. Muziejus, savo ruožtu, jam padovanojo Rock and Roll Hall of Fame emblema paženklintus kavos puodeliais ir žaislus „Yo-yo", kad jie būtų įteikti šokėjams. „Yo-yo" reiškia jaunystę ir sveikatą. Gražina Kudukienė dar nupirko įvairių dovanėlių ir iš jų sudarė dovanų krepšelius. Dovanų įteikimo metu, Raimundas Saikus svečiams paaiškino vėliavėlių tikslą ir reikšmę. Šokėjai dovanomis buvo labai patenkinti. Jis taip pat pristatė buvusį JAV kariuomenės pulkininką Edmundą Čapą, apžvelgdamas jo pareigas Lietuvoje.

Šio rašinio pavadinimas – „neišgydoma liga" – prašosi kiek platesnio, tikslesnio paaiškinimo, nes jis glaudžiai siejasi su veiksmais padarytais asmenų, kurie yra tamsi Cleveland lietuvių telkinio dėmė. Šie asmenys (šiuo atžvilgiu dvi moterys) priklauso tai pačiai organizacijai, kurios gretose yra ir daugiau panašiai nusiteikusių. Viena iš šių dviejų moterų, prie bendro stalo, anglų kalba užsipuolė Gražiną Kudukienę šiais žodžiais: „She is a nobody in the Lithuanian community", o kita, panašaus neigiamo „įsitikinimo", išdrįso, akiplėšiškai, prieiti prie Vilniaus šokių vieneto vadovo ir jo viešai atsiprašyti (už ką?!) „Cleveland lietuvių vardu". Iš abiejų moterų ir anksčiau buvo girdėta panašių keistų, neapgalvotų išsireiškimų. Dar yra vilties, kad vieną jų dar galima išgydyti ir atvesti į teisingą kelią, bet antrosios padėtis yra tikrai beviltiška. Būtina pabrėžti, kad tai buvo paskirų asmenų išsišokimai, neatitinkantys neįvardintos organizacijos nuostatoms.

Algirdas V. Matulionis

ARGENTINA

Lietuvos Respublikos ambasadorius Argentinoje, ir kartu visoje Pietų Amerikoje, Vaclovas Šalkauskas, liepos mėn. baigė savo funkcijas. Birželio 20 d. Argentinos lietuvių bendruomenės (ALB) delegacija aplankė Ambasadą, atsisveikindami su ambasadorium, įteikdami jam dovaną už apsilankymą ir darbą mūsų šalyje.

Ambasadoriaus buvimas šioje šalyje sustiprino diplomatinius santykius tarp Argentinos ir Lietuvos, ir taip pat svarbus buvo jo kontaktas su Argentinos lietuvių bendruomene, kuriai teikė visokiausią paramą.

Birželio 23 d. įvyko mūsų patalpose Joninių Šventė, mūsų jaunimo „Dobilo" ansamblio paruošta. Šiai progai specialiai atvyko iš Urugvajaus tautinių šokių ansamblis „Ąžuolynas" vadovaujamas Gustavo Martinez ir Urugvajaus lietuvių draugijos pirmininkas Daniel Modena. Taip pat dalyvavo graikų ir ukrainiečių šokių grupės, bei mūsų draugijos „Dobiliukai" ir „Gintaras". Gausi publika pasigrožėjo šios tradicinės šventės parengtais jaunimo žaidimais ir šokiais.

SLA inf.

LIETUVA IR PASAULIS

LR Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis liepos 26 dieną priėmė kadenciją baigiančius Belgijos ir Estijos ambasadorius Lietuvoje Christianą Verdoncką ir Tiitą Naberį bei padėkojo jiems už indėlį į politinių, ekonominių ir kultūrinių šalių santykių puoselėjimą. Susitikime su Belgijos atstovu pabrėžta, kad Lietuva ir Belgija yra puikios partnerės Europos Sąjungoje bei plėtojant regioninį Baltijos ir Beniliukso valstybių bendradarbiavimą.

Vilniuje liepos 26 dieną pasirašyta Užsienio reikalų ministerijos ir UAB „Krasta auto" paramos sutartis. Savo apimtimi ir verte analogų neturinčios sutarties pagrindu įmonė prisidės prie Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai renginių organizavimo. Į URM viešai paskelbtą kreipimąsi tapti Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai partneriais atsiliepusi UAB „Krasta auto" ir „BMW Group" skirs pirmininkavimo poreikiams iki 180 trečios, penktos ir septintos klasės naujų automobilių.

Maskvoje liepos 19–20 dienomis vykusiose Lietuvos ir Rusijos delegacijų konsultacijose aptartos šalių sienos perėjimo punktų plėtros perspektyvos ir sutarta dėl tikslingumo atidaryti naują automobilių kelių valstybės sienos perėjimo punktą Rambynas-Dubkai (Paskalviai).

Liepos 24 d. olimpiniame kaimelyje oficialiai pakelta Lietuvos vėliava. Tos pačios ceremonijos metu buvo pakeltos ir Dominikos, Singapūro, Eritrėjos bei Guamo vėliavos. Delegacijos į iškilmių arena atėjo raudonu kilimu, ant kurio visų žaidynėse dalyvaujančių šalių kalbomis puikuojasi užrašas „sveiki atvykę". Lietuvos olimpinės misijos vadovas Algirdas Raslanas ir olimpinio kaimelio vicemerė Tessa Jowell apsikeitė dovanomis: lietuviai įteikė merei gintarinį Lietuvos žemėlapi, o merė - sidabrini atviruką su Londono vaizdais. Buvo sugrotas Lietuvos himnas, pakelta vėliava, mūsų šalies misijos vadovas pasirašė ant specialios stiklo lentos.

Jungtinių Amerikos Valstijų ambasados kieme Lietuvoje paminėta Liepos 4-oji – Amerikos nepriklausomybės 236-oji šventė. Po vėliavos pagerbimo ir abiejų valstybių himnų, susirinkusius svečius nustebino ambasadorės Anne E. Derse lietuvių kalba tartas žodis: „Visada sakiau, kad Lietuvoje man gera, man čia patinka. Jūs, kaip ir mes, žinote, ką reiškia nepriklausomybė ir kaip ją turime saugoti. Tikrai, niekada nepamiršiu Lietuvos". Ambasadorė rudenį baigia tarnybą ir grįžta į Washingtoną. Nuotraukoje ambasadorė su Amerikos jūrų pėstininkais prie ambasados durų.

METINIS LIETUVOS DIPLOMATINIŲ PASITARIMAS

Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis liepos 17-18 d. Vilniuje dalyvavo metiniame Lietuvos diplomatinių atstovybių vadovų suvažiavime. Liepos 18 d. suvažiavimo dalyviams užsienio politikos kryptis nubrėžė Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis, pažymėjęs, kad užsienio politika turi sumaniai derinti Lietuvos aktyvumą Šiaurėje su strateginiais ryšiais Vidurio Europoje ir parama Rytų Europos suartėjimui su ES. „Šiemet koordinuojame Šiaurės ir Baltijos aštuoneto veiklą, vykdome daugybę dvišalių ir daugiašalių projektų. Su regiono šalimis planuojame aukščiausio lygio susitikimus ir konsultacijas. Tikslas aiškus: praktiniais darbais spartinti regiono suartėjimą", - teigė A.Ažubalis. Kartu jis pabrėžė, kad atsisukdami į sektino ekonomikos modelio ir socialinės atsakomybės skandinavų šalis, „nebandome keisti Lietuvos tapatybės ir negalime nutolti nuo kitų ilgamečių mūsų draugų". „Regioninis sumanumas reiškia ir gebėjimą lanksčiai suderinti naujus bendradarbiavimo formatus", - sakė ministras. Jo įsitikinimu, dvi regioninės – Šiaurės ir Rytų – Lietuvos užsienio politikos aktyvumo kryptys nesikerta, bet papildo ir sustiprina viena kitą.

„Strateginis Lietuvos tikslas – telkti demokratinių valstybių žiedą Rytų Europoje – išlieka nepakitęs. Mes stipriai prisidedame, kad Rytų partnerystės programos šalys, ypač Moldova, Gruzija, Ukraina, neišklystų iš reformų kelio", - pabrėžė A.Ažubalis. Jis išskyrė ir doros kaimynystės svarbą. Pamatinė jos prielaida, anot ministro, yra atsakinga ir etiška laikysena savo piliečių ir kaimyninių visuomenių atžvilgiu.

„Vertybinė politika yra vienintelė patikima, pragmatinė ir ilgalaikė išeitis tokioms valstybėms kaip Lietuva. Todėl mūsų kaimynystės instrukcijos yra paprastos: išsaugokime padorumą, neperženkime sveikos konkurencijos ribų ir reikalaukime to paties iš kaimynų", - sakė A.Ažubalis.

Europos politikoje ministras ragino laikytis Šiaurės krypties, bet išlaikyti pusiausvyrą: plėtoti ryšius ir su pietų šalimis bei saugoti valstybinį, tautinį, kultūrinį savarankiškumą.

Kartu jis pabrėžė, kad Lietuva ir visa Europa turi puoselėti ypatingus strateginius santykius su JAV, kurių užsienio politika stabilizuoja tarptautinį sugyvenimą ir remia demokratiją visuose pasaulio regionuose.

Tačiau, anot A.Ažubalio, būtų neteisinga toliau reikalauti, kad JAV dengtų visus Europos saugumo kaštus. „Atsakomybės pasaulyje turi imtis kiekvienas, įskaitant ir mus. Čikagoje iškovotos naujos NATO saugumo garantijos yra įrodymas, kad ilgametis solidarumas tokiuose įtampos taškuose kaip Afganistanas, Irakas ar Balkanai didina Lietuvos saugumą", - teigė ministras.

Metiniame pranešime jis akcentavo, kad Lietuvos užsienio politika turi tarnauti gyvybiniams valstybės poreikiams, kurių jis išskyrė keturis: energetinį saugumą, ekonomikos plėtrą, gyvybingą santykį su pasaulio lietuviais ir koordinuotą istorinės atminties politiką.

A.Ažubalio teigimu, išlaikyti iškovotą tarptautinę paramą šalies energetiniam saugumui yra besąlyginis prioritetas. Visagino atominės elektrinės, elektros ir dujų jungčių su Europos Sąjunga, suskystintų dujų terminalo, energijos gamybos ir tiekimo atskyrimo projektai, anot ministro, leis jau po kelerių metų realiai sumažinti kiekvieno namų ūkio išlaidas energijai, sutvirtinti šalies savarankiškumą, paspartinti ekonominį augimą.

Svarbia priemone stiprinant Lietuvos ūkį ministras įvardino ekonominę diplomatiją, kurios pastangomis plečiama verslo ryšių geografija, rengiamos verslo misijos, vyksta verslininkams skirti renginiai.

„Nuo pat atėjimo į ministeriją siekiu, kad mūsų atstovybės taptų ekonominės diplomatijos centrais. Bet jų efektyvumas priklausys ne nuo pavienių iniciatyvų, o nuo koordinuotų, kiekvienai šaliai pritaikytų lietuviškų „verslo planų" pagrįstumo. Visos Lietuvos ūkiui atstovaujančios grandys turi sukonkretinti savo uždavinius ir glaudžiau derinti veiksmus, kad išgautume sinergiją", - akcentavo A.Ažubalis. Jis taip pat atkreipė dėmesį į istorinės atminties puoselėjimo svarbą. „Būdama Tautos tęstinumo sąlyga, istorinė atmintis yra ir politinės raiškos ar net kovos dėl įtakų zona. Ji stiprina ryšius ir įvaizdį pasaulyje. Bet kai atmintį žaloja propaganda, žalojamas bendruomenių mąstymas, taigi ir nacionalinis saugumas", - pabrėžė ministras.

Kalbėdamas apie naujus diplomatijos bruožus, A. Ažubalis ragino išnaudoti gerąją pirmininkavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai ir Demokratijų bendrijai patirtį bei pasinaudoti pagrindinių daugiašalių tribūnų, tokių kaip Jungtinės Tautos, atveriamomis naujomis galimybėmis. **Pagrindiniu kitų metų iššūkiu jis įvardino artėjantį Lietuvos pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai.**

Lietuvos diplomatams ministras linkėjo išmonės ir atkaklumo bei pabrėžė teigiamą įsibėgėjančios personalo politikos reformos poveikį darbo rezultatams.

„Žinau, kad dirbdami kartu, užtikrinsime teigiamą balansą ne tik Šiaurės, Vidurio ir Rytų Europoje, bet ir Lietuvos energetikoje, ekonomikoje, žmonių piniginėse ir nuotaikose. Tai esminis doros kaimynystės, sumanumo regione, pusiausvyros Europoje ir atsakomybės pasaulyje tikslas", - apibendrino A.Ažubalis. ***LR URM inf.***

KULTŪROS KRONIKA

Klaipėdoje įvyko IX tarptautinis folkloro festivalis „Parbėg laivelis". Miesto 760-ajai sukakčiai skirtas renginys subūrė šimtus tradicinės kultūros puoselėtojų. Keturias dienas senamiestyje skambėjo muzika, vyko tradicinių šokių vakarai „Vožiniai", kvietė „Dainuojanti krantinė" ir „kafija" kvepianti klaipėdietiška mugė. Šių metų šokiai pavadinti „Vožinių" vardu. Tai senas lietuvininkų žodis, reiškiantis jaunimo šokius bei linksmybes. Istorinei miesto sukakčiai paminėti liepos 13-ąją buvo renginys „Kuršiai". Pristatyta kuršių genties I-XIV amžių kostiumų kolekcija. UNESCO priklausantis festivalis rengiamas nuo 1992 metų.

„Versmės" leidykla leidžia knygų apie Lietuvos valsčius seriją, pasakojančią apie Lietuvos miestų ir miestelių raidą, istoriją, gamtą. Jau yra išleistos 23 tokios monografijos. Sudarant kiekvieną tokią knygą dalyvauja per 100 autorių grupė. Dalis straipsnių - moksliniai. Knygos apie Panevėžį sumanytoja ir redaktorė - mokslų daktarė Rita Aleknaitė-Bieliauskienė. Pavyzdžiui, rašytojos Gabrielės Petkevičaitės-Bitės tėvų sodyba buvo aptikta netyčia, vienos šernų medžioklės metu. Tuomet valdžia nusprendė ją atgaivinti ir įrengti jos memorialinį muziejų. Knyga apie Panevėžį bus išleista jo 510 metų sukakčiai - 2013 metų rudenį.

Kauno miesto tarybos posėdyje meras A. Kupčinskas Vytauto Didžiojo universiteto garbės profesoriui, pirmojo atkurtojo universiteto rektoriui profesoriui Algirdui Avižieniui už viso gyvenimo nuopelnus įteikė Pirmojo laipsnio Santakos garbės ženklą.

Ateinančiais mokslo metais 20-ies Lietuvos aukštųjų mokyklų auditorijose studentai galės klausytis 86 aukštos kvalifikacijos dėstytojų iš užsienio paskaitų. Švietimo ir mokslo ministras G. Steponavičius pasirašė įsakymų dėl valstybės paramos - 434 tūkstančių litų užsieniečių dėstytojų vizitams skyrimo.

Kaune išniekintas vos prieš metus senamiestyje pastatytas paminklas velioniui popiežiui Jonui Pauliui II. Baltais dažais ištepliotas paminklas su angliškų nepadoriu užrašu. Skulptūra iškilo toje vietoje, kurioje popiežius 1993 metais sakė pamokslą didžiulei žmonių miniai.

Kryžių kalnas virto dilgėlynu. Turistus iš viso pasaulio traukiantis kalnas užžėlė dilgelėmis. Juo rūpintis turėtų Meškuičių seniūnija, bet jos darbininkai pasiųsti pakelėms šienauti, kur vyks šaudymo varžybos, pripažino seniūnė Jolanta Baškienė. Savivaldybes skiriamų pinigų pakanka tik kartą metuose panaikinti piktžoles. Tai daroma prieš paskutinį liepos savaitgalį vykstančius Kryžių kalno atlaidus. Šiemet tam darbui nėra pinigų nei laisvų darbininkų, tad į Kryžių kalną turistus lydintiems gidams teks rausti iš gėdos.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras Donatas Jankauskas Mosėdžio parapijos kunigui Liudvikui Dambrauskui įteikė garbingiausią apdovanojimą - „Gerumo žvaigždę" už globą vaikų, kuriuos paliko tėvai. Tokių vaikų jau trys dešimtys. Jis parapijoje įkūrė vaikų globos namus. Mosėdis yra Skuodo rajone.

Vilniaus paveikslų galerijoje nuo liepos 4 d. iki spalio 28 d. veikia Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų ir didikų portretų iš Ukrainos muziejų paroda.

Moksleivių šventę Kalnų parke vainikavusiame Ansamblių vakare vietoj finalinių fejerverkų buvo uždegta K.Musteikio šiaudinė skulptūra „Saulės bokštas". *LR*

MOKSLEIVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ – PUIKIAUSIA TAUTIŠKUMO PAMOKA

Sostinės Kalnų parke liepos 8 d. nugriaudėjo paskutiniai 7-osios moksleivių dainų šventės „Mūsų vardas – Lietuva" akordai – publiką džiugino jaunimo ansambliai.

Dainų šventės trijų dienų programoje dalyvavo daugiau nei 20 tūkst. moksleivių: 225 chorai, 225 šokių kolektyvai, 198 ansambliai, 55 orkestrai, 29 choreografinės grupės. Atvykti į šventę norėjo per 35 tūkst. mokinių.

Moksleivių dainų šventės turėtų vykti kas dvejus metus, bet per 48 gyvavimo metus jų surengta tik septynios. Šiųmetė atkeliavo į Vilnių po 7 metų pertraukos.

Nepriklausomybės laikais šventė jau dukart neįvyko. Grėsmė jai buvo kilusi ir šiemet dėl sumažinto Švietimo ir mokslo ministerijos biudžeto. Bet buvo nutarta surengti šventę beveik perpus pigiau – už 4,8 mln. litų. Ankstesniais metais jos biudžetas yra siekęs 8 ir net 10 mln. litų.

Jaunieji muzikantai pajuto nepatogumų dėl taupymo, bet pablogėjusiomis gyvenimo sąlygomis, prastu maitinimu, per dideliais repeticijų krūviais labiau skundėsi pedagogai ir vaikų tėvai, o ne jaunimas.

Po repeticijų ir koncertų vyresniems šventės dalyviams dar užtekdavo jėgų ir ūpo tęsti šokius ir dainas po sostinės dangumi, džiuginti vilniečiusus ir svečius.

Pasipiktinusiųjų chore šiemet buvo girdėti ir nomenklatūros balsų. Mat dauguma valdžios atstovų turėjo pirkti bilietus į renginius – nemokamų kvietimų buvo išdalyta tik apie 200, pirmiausia – dainų švenčių veteranams ir aktyvistams.

Šiemetė Moksleivių dainų šventė įspūdingai susiliejo su Valstybės dienos renginiais. Šventės kulminacija tapo didžiausio pasaulyje choro atliekama Vinco Kudirkos „Tautiška giesmė".

Pirmą kartą Moksleivių dainų šventės istorijoje dainuota kartu su viso pasaulio lietuviais. Nuo 2009 metų gražia Valstybės dienos tradicija tapo 21 val. visiems tautiečiams kartu užtraukti Lietuvos himną.

Išbandyta ir rizikinga naujovė. Pirmą kartą šventės Šokių diena vyko uždaroje erdvėje – sostinės „Siemens" arenoje, nes Vilniuje nerasta jai tinkamesnės vietos. Šokių programa „Laiko vaikai" (meno vadovė Živilė Adomaitienė) iš kitų švenčių išsiskyrė žanrų įvairove ir gausiais specialiaisiais efektais.

Pasiteisino ir kita naujovė – moksleivių orkestro akompanavimas per Dainų dieną. Pirmą kartą ši atsakinga misija buvo patikėta Nacionalinės M.K.Čiurlionio menų mokyklos simfoniniam orkestrui, padedamam LRT grupės.

Moksleivių dainų šventė išaugo iš Lietuvos dainų ir šokių šventės tradicijos – nuo 1964 m. ji pradėta rengti kaip atskira šventė. 2003-iaisiais dainų ir šokių švenčių Baltijos valstybėse tradicija buvo įtraukta į UNESCO Žmonijos nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąrašą. Lietuvių dainų šventės 2007-aisiais įteisintos ir įstatymu. (LR)

Graži idėja liko ateities festivaliams

„Kad ir stipriai taupant, šventę surengti neabejotinai vertėjo. Pabuvęs tarp vaikų supranti, kiek daug jiems reiškia dainavimas, muzikavimas didžiuliame bendraamžių būryje. Aš nežinau geresnio būdo ugdyti jaunimo tautinį, pilietinį patriotizmą nei masiniai, liaudies kūryba paremti renginiai. Juk niekas nemokė vaikų skanduoti „Lietuva" – per šventę jie tai darė spontaniškai, nuoširdžiai ir su didžiuliu entuziazmu. Moksleivių dainų šventės – vienas svarbiausių stimulų gyvuoti vaikų meno kolektyvams, ypač mažuose miesteliuose. **Jei šiandien vaikai nedainuos, nešoks, dainų švenčių ateityje neliks.** Tik gaila, kad negalėjome įgyvendinti savo pradinės šventės vizijos. Norėjosi, kad moksleiviai pabūtų sostinėje visas penkias dienas – parodę savo programas pasidžiaugtų kitų laimėjimais: šokėjai – padainuotų su dainininkais, o dainavusieji choruose – pasižiūrėtų šokių ir visi kartu užbaigtų šventę Kalnų parke trankia polka ir tautinėmis dainomis. Norėjosi didelės šventės ne tik klausytojams, bet ir vaikams. Deja, šį kartą jiems turbūt labiausiai trūko poilsio. Tačiau pinigų tokiems renginiams turbūt niekada nebus užtektinai – jų trūko ir trūks. Kartais taupydami kai ką įdomaus ir atrandame. Pavyzdžiui, šiemet tikrai pasiteisino moksleivių orkestro griežimas per Dainų dieną. Galbūt tai taps gražia tradicija."

***Romualdas Kondrotas**, Moksleivių dainų šventės direktorius*

„ODĖ DŽIAUGSMUI" SU LIETUVAITE

Londonas, liepos 23 d. Tarptautinio olimpinio komiteto (IOC) 124-osios sesijos iškilmingame atidaryme Londono „Covent Garden" teatre sporto gerbėjai gėrėjosi ir lietuvių solistės Justinos Gringytės balsu. Lietuvaitės mecosopranas įsiliejo į bene žymiausių dabarties operos dainininkų ansamblį. Justina kartu su Placido Domingo, Renee Fleming ir Bryn Terfel dainavo Ludwig van Beethoven „Odę džiaugsmui" iš Devintosios simfonijos.

Išskirtiniame koncerte, kurį savo apsilankymu pagerbė ir karališkosios šeimos atstovė, taip pat skambėjo Giacomo Puccini „Toskos" muzika, jauno britų kompozitoriaus Alex Wolff specialiai šia proga sukurtas šventinis kūrinys, pasirodė „Covent Garden" baleto artistai. Žiūrovų susižavėjimo sulaukė Londono meras Boris Johnson, padeklamuodamas specialiai Olimpinėms žaidynėms Armand D'Angour graikų poeto Pindaro stiliumi sukurtą poemą.

Justina Gringytė gimė 1986 m. Muzikuoti pradėjo nuo 7 metų grodama fortepijonu. Būdama 13 ir 15 metų tapo „Dainų dainelės" laureate. Baigusi Alytaus Dainavos vidurinę mokyklą, Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje studijavo dainavimą (prof. R. Maciūtės klasė). Studijų metais yra tapusi VII Zenono Paulausko jaunųjų dainininkų

konkurso diplomante, tarptautinio jaunųjų dainininkų konkurso Kaune laureate.

2006 m. pagal „Erasmus" studentų mainų programą atsidūrė Karališkajame Velso muzikos ir dramos kolegijoje; dabar studijuoja magistrantūroje pas Buddug Verona James. Ten pelnė geriausios vokalistės vardą ir apdovanojimą. Gringytė - ne vieno tarptautinio konkurso prizinių vietų laimėtoja.

Lietuvos Seimo pirmininkė Irena Degutienė su Lietuvos diplomatinių atstovybių vadovų suvažiavimo dalyviais. *LRS*

(Atkelta iš 2 psl.)

BANKININKŲ...

jungti prie kolektyvinio ieškinio nebūtų įmanoma.

Prie nukentėjusiųjų galėtų būti priskirta didžioji dalis Vokietijos miestų.

„Miestų bendruomenes skandalas paveikė tiesiogiai, nes labai daug jų buvo sudariusios apsikeitimo sandorius, kurie surišti su LIBOR arba EURIBOR.

Jos moka už savo paskolas tvirtas palūkanas, o apsikeitimo sandorio atveju gauna kintamas, pavyzdžiui, EURIBOR ir tam tikra marža. Jei tarpbankinės palūkanų normos nučiuožia žemyn, bendruomenės patiria nuostolių", – teigė Chemnico (Vokietija) technikos universiteto finansų mokslo specialistas Friedrich Thiessen.

Miestas bankrutavo

Būtent dėl apsikeitimo sandorių įvyko skambiausias JAV istorijoje vietos bendruomenės bankrotas: praėjusių metų lapkritį jį paskelbė didžiausias Alabamos valstijos miestas Birmingham.

Jo valdžia kanalizacijai atnaujinti buvo paėmusi nemažai paskolų. Norėdamas sumažinti įsipareigojimus, miestas sudarė apsikeitimo sandorį su banku „JP Morgan Chase". Tačiau, kritus LIBOR normai, užuot sumažėjusi, paskolų našta dar labiau išaugo.

Atgauti pinigus bus sunku

„Beprotybė", – taip bankininkų machinacijas įvardijo finansų specialistas F.Thiessen. Jo teigimu, apie šias manipuliacijas buvo kalbama jau seniai.

Tačiau ar ylai išlindus iš maišo bus įmanoma nubausti kaltininkus ir išsireikalauti patirtus nuostolius? Nepaisant pavienių atvejų, Miuncheno advokatas Jochen Weck nusiteikęs skeptiškai.

„Vokietijoje bet kuris pavienis ieškovas turi konkrečiai įrodyti savo nuostolius. Tai yra sudėtinga", – aiškino teisininkas. *(„Manager-Magazin.de", „Ftd.de", „Reuters")*

Nemanė, kad daro ką nors bloga

* Londono bendrovės „Autonomous Research" skaičiavimais, dėl machinacijų su LIBOR bankų klientų patirta žala gali siekti net iki 34 mlrd. eurų (117,4 mlrd. litų).

* Sukčiavimais įtariami didžiausi pasaulio bankai: be „Barclays", sąraše rikiuojasi „Bank of America", „Citibank", HSBC, „JP Morgan Chase", „Credit Suisse", „Deutsche Bank", UBS, kiti.

* Pradėjus tyrimą iš posto jau pasitraukė „Barclays" vadovas Bob Diamon. Tačiau virš jo galvos vis vien tvenkiasi juodi debesys.

* Šią savaitę liudijimus davė artimas jo bendražygis – postą jau palikęs „Barclays" operacijų skyriaus vadovas Jerry del Missier.

Lietuvoje – ramybė

* Lietuvoje šiuo metu VILIBOR apskaičiuojamas pagal penkių šalyje veikiančių bankų skelbiamas palūkanų normas. Į šį sąrašą patenka DNB, SEB, „Swedbank", Šiaulių ir Ūkio bankai.

* Lietuvos banko licencijas veikti šalyje turi 8 komerciniai bankai ir 12 užsienio bankų filialų.

* Pastaruoju metu VILIBOR smunka. Vakar pusės metų trukmės VILIBOR siekė 1,45 proc. (prieš mėnesį – 1,55 proc.), metų trukmės – 1,85 (1,88) proc.

* Lietuvos bankas tvirtina, kad komerciniams bankams nenaudinga didinti VILIBOR.

* „Šis indeksas priklauso nuo bendros šalies ekonominės situacijos ir pinigų kainos. Rinkos ekonomikos sąlygomis ir esant sveikai konkurencijai neįmanoma palaikyti dirbtinių palūkanų normų, o į atsitiktinius pavienius nukrypimus apskaičiuojant VILIBOR neatsižvelgiama.

* Antra – komerciniai bankai tikrai nėra suinteresuoti specialiai didinti VILIBOR ir klientų skolos naštą, ypač lėtėjant ekonomikos augimui. Bankininkystei visada palankesnė aplinka, kai yra mažesnės palūkanų normos. Kylančios palūkanos mažina klientų ir suteikiamų paskolų skaičių.

* Pablogėjus skolininkų ir paskolų būklei, bankai turėtų didinti atidėjinius blogoms paskoloms ir nuosavą kapitalą padidėjusiai savo rizikai padengti. Pažymėtina, kad bankams padidėjusios VILIBOR normos pelno nedidina, nes tuomet mokamos didesnės palūkanos ir už indėlius", – taip aiškinama centrinio banko interneto svetainėje.

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikdanti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

LENKIJOJE VĖL PASITAIKĖ KLAIDŲ, LIETUVA SIŪLO PAGALBĄ

Į lietuvių kalbą išverstose egzaminų užduotyse Lenkijoje šiemet vėl pasitaikė klaidų. Tokią informaciją iš Lenkijos lietuvių gavęs Nacionalinis egzaminų centras dar kartą pasiūlė pagalbą kolegoms Varšuvoje.

Lietuviškos Seinų „Žiburio" mokyklos direktorius Algirdas Vaicekauskas BNS sakė, kad klaidų buvo ir patikros egzaminuose šešias klases baigusiems moksleiviams, ir baigiamuosiuose gimnazijos egzaminuose. Jo nuomone, to būtų buvę galima išvengti, jei Lenkija iš anksto būtų priėmusi Lietuvos siūlytas konsultacijas.

„Vertime buvo klaidų, tai faktas. Pernai švietimo klausimams spręsti sudarytoje darbo grupėje Lietuvos pusė pasiūlė pagalbą verčiant užduotis, bet Lenkija nepasinaudojo šiomis paslaugomis ir vėl pasitaikė klaidų", - kalbėjo A.Vaicekauskas.

Pasak jo, klaidos egzaminų užduotyse - netikslus sąvokų vertimas, nelietuviška sakinių struktūra - atgraso kai kuriuos moksleivius nuo lietuviškų egzaminų, be to, gali paveikti egzaminų rezultatus.

Pasak Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus Sauliaus Zybarto, apie klaidas informaciją gavusi jo vadovaujama įstaiga iškart pasiūlė lenkams pagalbą, ir šiuo metu derinamas susitikimas.

„Tokią informaciją iš Lenkijos lietuvių gavome. Iškart kreipiausi į egzaminus Lenkijoje organizuojančios institucijos vadovą, siūlydamas skubią pagalbą, jei prireiktų", - sakė S.Zybartas.

„Gavau atsakymą - pasiūlymą susitikti ir aptarti susidariusią situaciją po egzaminų. Šiuo metu esame apsikeitę laiškais, siūlančiais kiekvienai pusei priimtiną susitikimo laiką. Tikiuosi, kad toks darbinis susitikimas įvyks iki bus pradėtos rengti kitų metų egzaminų užduotys", - teigė jis.

Lenkijoje gyvena iki 15 tūkst. lietuvių kilmės asmenų. *LRT*

Šių metų liepos mėn. 1 d. Santa Monika mieste mirė

A.† A.

Laima Jarašūnienė

Jos šviesiam atminimui skiriu šias atsisveikinimo mintis

ATSISVEIKINIMAS

Mirties angelas pasibeldė į langą
ir pakvietė Tave kur fleita ir trimitai
groja simfoniją dangaus.
Likome liūdni tarp siekių ir svajonių

Jau toks likimas vargdienio žmogaus!

Visa mūsų buitis Dievo valioj
Siela daug liūdesio turi patirti
Reikia gyvent, mylėt, kentėt
Reikia ir mirti!

Dangaus angelai
nevystančius žiedus lai barsto.
Abu sūnūs, anūkai ir draugai
Suklups prie Tavo karsto.

Šio liūdesio valandoj
Turime viens kitą guosti.
Velionė nuleidusi gyvenimo
žemiškas burias
įplaukė į Amžinybės uostą,
prie Dievo sosto!

Jaunystės draugė.
Mylita Nasvytienė
Su dėkingumu ir pagarba!

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGPJŪČIO 12 d., sekmadienį – po visų pamaldų Šv. Kazimiero svetainėje vyks blynų pusryčiai. Be įprastų blynų bus ir lietuviškų patiekalų. Rengia *Šv. Kazimiero parapija.*

SPALIO 6 d., šeštadienį, nuo 6 v.v. iki 10:00 v.v. - Šv. Kazimiero parapijos svetainėje vyks antrasis metinis **„Clam bake"** ir trečioji metinė **Rudens loterija**.

Rengia *Šv. Kazimiero parapija.*

2013 m.

BALANDŽIO 6 d., šeštadienį Šv. Kazimiero parapijos **Atvirkštinės loterijos vakaras**. Vakaronės vieta bei laikas bus vėliau paskelbta.

PASTABOS IR NUOMONĖS

ABEJINGAS ELGESYS

Po kelerių metų Lietuva švęs ketvirtį šimtmečio nuo Nepriklausomybės atgavimo, grąžinusio jai valstybinį suverenitetą. Per tuos metus, Lietuvos valdžia – prezidentūra, seimas, įvairios ministerijos ir pavieniai iškilus asmenys – žengdama nauju, bet labai duobėtu nepriklausomybės keliu, sėkmingai nugalėjo daug sudėtingų kliūčių.

Tačiau, valdžios pareigūnų tarpe, iki šių dienų, yra daug tokių, kurie dar ir dabar laikosi svetimos politinės priklausomybės nustatytų gairių, apgaulingai „ramindami" žmones, bet kartu vergiškai pataikaudami įsišaknijusiai senajai nomenklatūrai ir šaliai, kurios iškreipta ideologija primygtinai reikalauja, kad Lietuva atsiprašytų už jai padarytas „nuoskaudas" Lietuvai prievarta praradus savo suverenitetą. Neužmirštini ir tie, kurie, savanoriškai pasirinkę gobšumą, savanaudiškumą, nemoralumą, niekina dorus žmones, paneigdami jų įgimtą teisę gyventi laisvėje.

Iki šių dienų, Lietuvos valdžia neįstengė, nesugebėjo ar (dėl neišaiškintų ir nepaviešintų priežasčių) nepanorėjo išnarplioti įsisenėjusias teismo procedūras ir atitinkamai nubausti tuos parsidavėlius, kurie per penkiasdešimt komunizmo vergijos metų kaltino niekuo dėtus žmones, dalyvavo jų areštuose, kankinimuose ir žudynėse. Daug jų tremtyje prarado savo gyvybę, o tie kurie išliko, varginami pašlijusios sveikatos ir senatvės, nebepajėgia išreikalauti teisingo atlygio už iškentėtas skriaudas. Tokių neišspręstų, skausmingų bylų pilni teismų stalčiai. Nors nusikaltėlių pavardės yra žinomos, jų bylos dūlėja teismo užkaboriuose. Ar jos kada nors išvys išteisinančią šviesą? Žinoma, jei V. Putin teiktųsi atidaryti įslaptintus komunizmo agentūrų archyvus, nusikaltėlių sąrašai labai pailgėtų, kartu palengvintų „neišsprendžiamų" bylų sprendimą. Bet gal tai tik svajonė... Ypač, kad Lietuvos valdžia vis dar vadovaujasi ta šių dienų nesąmone – „political correctness". Būtų pats laikas jos atsisakyti ir tinkamai nubausti nusikaltėlius prieš jiems numirštant natūralia mirtimi.

Algirdas V.Matulionis

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200th St.
Cleveland, OH 44119

LAIŠKAS

MANO PRIEŠO PRIEŠAS – MANO GERIAUSIAS DRAUGAS

Antrojo pasaulinio karo pradžioje hitlerinei armijai vejant nenugalimus raudonuosius į šiaurę, Amerikos prezidentas F. D. Roosevelt pradėjo siųsti Stalino armijai visokeriopą pagalbą į Archangelsko uostą padėti Stalinui. Tuo metu Stalino pavergtų tautų atstovai dažnai lankydavosi pas prezidentą Roosevelt prašydami nutraukti paramą Stalinui. Jis labai aiškiai pasakė: „Mano priešo priešas yra mano geriausias draugas, todėl mes jiems padėsim kovoti su Hitleriu".

Nustebino D.Udrio rašinys: „Ambrazevičius – Brazaitis – joks didvyris". „Dirva", gegužės 29, 2012.

Niekinti ir žeminti Brazaitį kiekvienam susipratusiam žmogui, žinančiam šiek tiek istorijos, yra labai didelė gėda. Reikia žinoti tų laikų istoriją ir padėtį Lietuvoje: 1940 birželio 15 d. stalininė Rusija okupavo Lietuvą, nustebino kiekvieną lietuvį išdavikų Stalino kolaborantų elgesys sutinkant raudoną armiją su komunistinėm dainom, raudonom vėliavom, gėlėm, plakatais rusų kalba ir t.t. Per visą Lietuvą pasklido garsinanti žinia, kad jau suimti Lietuvos vidaus reikalų ministras generolas K.Skučas ir Povilaitis, suimti Maskvai griežtai reikalaujant. Netrukus prasidėjo areštai, iš tarnybų atleidžiami sąžiningi Lietuvos tarnautojai, jau 1940 metų rudenį daug lietuvių slapstėsi miškuose. Atėjo 1941 metų pavasaris, prasidėjo masiniai suėmimai, net studentai, gimnazijų amatų mokyklų mokiniai buvo uždaromi kalėjimuose už nevykusį žodį pasakytą prieš raudonąjį terorą. Atėjo birželis 14-15 dienomis prasidėjo masinis trėmimas. Tūkstančiai geriausių Lietuvos žmonių buvo metami į gyvulinius vagonus, senuoliukai, akli, ligonys, kūdikiai mėtomi į vagonus, ant šautuvų durklai azijatiški okupantų kariai ėjo sargybą, o tremtinių gyvenvietes ir sąrašus sudarė vietiniai tautos išdavikai.

Birželio 16 d. sekmadienis, bažnyčios tuščios, tik viena kita senutė meldėsi, kai kuriose bažnyčiose nebuvo kunigų, jie jau vagonuose tarp pasmerktųjų. Miestų ir miestelių gatvės ištuštėjo, tik didelis džiaugsmas matėsi kolaborantų elgesyje. Baisios dienos slinko labai palengva dar daugiau besislapstančių miškuose, moterys nežinojo kur jų vyrai, vaikai nežinojo kur jų tėvas.

1941 metų birželio 22 d. sekmadienį į bažnyčias žmonės neskuba kaip anksčiau. Skrenda nematyti negirdėti lėktuvai su juodu kryžiumi ant sparnų. Žmonės spėliojo: kokie tie lėktuvai, iš kur jie? Žinia kaip žaibas iš burnos į burną perėjo visą Lietuvą – karas prasidėjo, išgąsdinti žmonės lygiai metus ir vieną savaitę pergyvenus žiaurią okupaciją, kalbėjo: „blogiau nebus".

Pakrikusi raudonoji armija bėgo pakeliui žudydama. Telšių kalėjime gydytojas Gutmanas atrinko ir pasmerkė mirčiai 73 kalinius, jaunus vyrus, moksleivius dar neteistus, tik apkaltintus, Nachmanas Dušanskis, Petras Raslanas, padedant gydytojui Gutmanui, rusų kariuomenei padedant nuvežė į Rainių miškelį, žiauriai ilgai kankino įvairiausiais būdais, nuostabu iš kur 20-šimtmetis Dušanskis pasimokė tokių žiaurių kankinimų nematytų pasaulyje per šimtus metų.

Vokiečių kariai buvo sutinkami su gėlėmis, pagarba, kaip išlaisvintojai, kai kolaborantai bėgo iš Lietuvos. Ir ukrainiečiai sutiko vokiečių kariuomenę su gėlėmis kaip išlaisvintojus iš raudonojo teroro, taip pat latviai ir estai.

Lietuviai grįžo iš miškų, daug nerado savo artimųjų, nes jie jau buvo tremties vagonuose. Brazaitis, kaip ir kiti Lietuvą mylintys žmonės, tikėjosi atgauti nepriklausomybę, kurią taip žiauriai atplėšė Stalinas. Jis su bendraminčiais bandė išprašyti vokiečių Lietuvai laisvę. **Nė vienas doras žmogus suprantantis tų laikų padėtį Lietuvoje, negali kaltinti Brazaičio.** Tuo laiku visi lietuviai galvojo: „mano priešo priešas yra mano draugas". Todėl D.Udrys turėtų gėdintis po mirties kaltinti Brazaitį. Pone D.Udry, Dušanskis, Aba Kovneris Kaniūko kaimo žudikai gavo prieglobstį savo tėvynėje, ar jie buvo ten pasmerkti? Raslanas Rusijoje gerai globojamas, jis nepasmerktas savo tėvynėje, D.Udrys kažkodėl niekina Brazaitį, tuo ir visą tų laikų Lietuvą.

Konferencijos metu Stalinas pasakė F. Roosevelt, kad po karo reikia sušaudyti 500 vokiečių karininkų, F. Roosevelt pataisė Staliną: „reikėtų 5 tūkstančius jų sušaudyti". Tik W. Churchill tam protestavo.

Vokietijai kapituliavus, Amerikos laivai pilni karo reikmenų, su daugybe „viliukų" („viliukais" buvo vadinami Amerikos kariuomenės džipai). „Viliukai" tęsė kelionę į Archangelską. Daug jų NKVD naudojo žudant lietuvius patriotus, persekiojant partizanus ir jų globėjus. Tikėtina, kad ir Dušanskis ir Kovneris ir jų bendradarbiai tais „viliukais" naudojosi persekiojant ir žudant Lietuvos patriotus.

F. Roosevelt iki paskutinės valandos savo gyvenime laikėsi posakio: „Mano geriausias draugas mano priešo priešas", gaila kad lietuviai to negalėjo pasakyti vėliau pamatę hitlerininkų žiaurumus.

Užbaigiant noriu pasakyti seną posakį: „geras paukštis savo lizdą neteršia, teršia kaimyno lizdą", jei kaimyną nori įžeisti ir niekinti.

Algis Virvytis

„DIRVAI" AUKOJO

R.Jagminas, Bridgewater, MA	500
R.Sakienė, Narional City, CA	200
G.Kenter, Danbury, CT	123
V.Lapatinskas, Seattle, WA	103
R.Veitas, Milton, MA	102
D.Baker, Cleveland, OH	100
J.Raibys, Ventura, CA	100
A.Tumas, Simi Valley, CA	53
K.Civinskas, Brecksville, OH	52
B.Navikas-Timms, Mentor, OH	47
K.Tirva, Glenview, IL	45
V.Žiedonis, Willoughby H., OH	45
L.Hoffman, Oak Lawn, IL	38
I.Gutauskienė, St Pete., FL	32
M.Amrose, New Market, MD	30
B.Saplys, Toronto, CAN	30
R.Zidžiūnas, Bethlehem, PA	30
J.Bernot, Union, NJ	28
I.Dirda, Oak Lawn, IL	28
A.Stempužis, Cleveland, OH	28
E.Steponis, Seven Hills, OH	25
A.Valavičius, Chicago, IL	25
A.Clottey, Bellevue, WA	24
J.Talandis, Santa Monica, CA	24
R.Baika, Salem, NH	23
K.Bruožis, Cleveland, OH	22
P.Buchas, Oak Lawn, IL	22
A.Marchertas, Orland Pk., IL	22
O.Ralys, Medina, OH	20
A.Skridulis, Daytona Bch., FL	18
R.Aidis, Bethesda, MD	12
J.Gaižutis, Western Springs, IL	10
D.Geldienė, Whitmore L., MI	10
G.Karsokienė, Cleveland, OH	10
J.Kleinaitis, Germantown, TN	10
V.Miškinis, Richmond Hts., OH	10
T.Rudaitis, Lemont, IL	10
J.Simmons, Santa Barbara, CA	10
P.Banionis, Redondo Bch, CA	8
B.Bacanskas, Baltimore, MD	5
V.Staskauskas, Los Angeles, CA	5
R.Žilionis, Baltimore, MD	5
R.Cramer. Mentor, OH	3
I.Baranauskas, Boston, MA	2
M.Gruzdys, Rocky River, OH	2
A.Razma, Burr Ridge, IL	2
A.Rutkauskas, Eastlake, OH	2
G.Taoras, Dover, NH	2
A.Zenkus, Webster, MA	2

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė liepos 24 d. priėmė ir pasveikino 2012 metų Europos vaikinų jaunimo (iki 20 metų) pirmenybių **aukso medalių laimėtojus** - Lietuvos jaunimo krepšinio rinktinę. „Šiandien jus visi vadina auksiniu jaunimu - per šešerius metus Lietuvai ir sau atnešėte jau penkias pergales. Tai nėra tik gražus vardas - tai iššūkis ir didžiulė atsakomybė jums. Esate kovotojai, kurių Lietuvai reikia ne tik krepšinyje". Taip sveikindama nugalėtojus sakė Lietuvos vadovė. Pasak jos, tokios pergalės ne tik įkvepia, užgrūdina, padeda nepalūžti sunkiausiomis akimirkomis, bet įpareigoja kasmet siekti vis daugiau. Prezidentės teigimu, savo pavyzdžiu sportininkai įrodė, kad tik dirbant ir iki paskutinės sekundės kovojant išvien, kaip viena komanda, galima pasiekti savo tikslų. ***ELTA***

ŠALFASS ARCHYVAI LITUANISTIKOS IR TYRIMŲ STUDIJŲ CENTRE

Čikaga, liepos 20 D. „Draugo" patalpose įvyko Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjungos (ŠALFASS) archyvo, apimančio 1959 metus ir pasibaigiančio 2007 metais, perdavimas Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui Čikagoje. Organizacijoms atstovavo ŠALFASS centro valdybos pirmininkas Laurynas R. Misevičius ir LTSC vykdomoji direktorė Kristina Lapienytė.

Archyvų perdavime kalbėjęs L. Misevičius sakė, jog daugiau nei metus trukusi diskusija, kur laikyti jo vadovaujamos organizacijos archyvus, pasiūlė geriausią sprendimą -archyvus laikyti Čikagoje, jų kopijas nusiuntus Lietuvai. Jis taip pat išsakė viltį, kad bendradarbiavimas tarp Šiaurės Amerikos ir Lietuvos nenutrūks, ir Lietuvoje likę sporto veikėjai ir visuomenės nariai galės prieiti prie archyvų ir juos tirti. Pagal sutartį ŠALFASS archyvų kopijas gaus Išeivijos lietuvių institutas ir Lietuvos sporto muziejus.

Archyvą priėmusi Lapienytė pastebėjo, jog tai ne pirmasis sporto archyvas LTSC. Neseniai centrą pasiekė Baltimore lietuvių Atleto klubo archyvas, centre taip pat yra Konstantino Savickaus archyvas, Vokietijos DP stovyklų sporto medžiaga, o muziejaus sporto vitrinoje laikomos lietuvių krepšininkų kelionių į Ausraliją ir Venesuelą taurės. „Man svarbu, kad į ŠALFASS archyvus būtų žiūrima kaip į 60 metų veiklos tęstinumą, atspirtį tolesnei veiklai, kad žmonės žinotų, jog jie nepradeda nuo nulio", - sakė LTSC vykdomoji direktorė.

Didžiąją dalį atiduoto archyvo, priklausiusio ilgamečiam ŠALFASS centro valdybos pirmininkui Algirdui Bielskui, mirusiam 2010 m., sudaro organizacijos dokumentai, susiję su varžybomis, sporto klubų registracija, atskirų sporto šakų varžybomis.

SVEIKI, ATVYKĘ Į VYRŲ KREPŠINĮ!

Visų skeptikų prognozes sutrypę ir į Lietuvą penktą auksą parvežę Kazio Maksvyčio treniruojami jauniai buvo pasitikti ne ką prasčiau nei vyrų rinktinė. Liepos 20 d., naktį krepšininkus Vilniaus oro uoste pasitiko minia aistruolių ir žurnalistų, laukė orkestras. Mieste, paskui krepšininkų autobusą, išsirikiavo ir kelis šimtus metrų nutįso automobilių kolona.

Pirmenybės Slovėnijoje šiai, auksine vadinamai 1992 metais gimusių krepšininkų kartai, jau paskutinis jaunimo turnyruose. Kaip atskleidė komandos treneris, tikriausiai paskutinis ir jam. Kai kuriuos žaidėjus nuo vaikystės pažįstantis treneris teigė, kad būtų sunku pradėti treniruoti naują komandą.

„Aš šiuos žaidėjus pažįstų ne tik nuo šešiolikmečių rinktinės. Edgarą (Ulanovą), Vytenį (Čižauską) pažįstų nuo pirmos klasės ir šie žaidėjai man yra labai brangūs. Dabar imti treniruoti svetimus šešiolikmečius būtų labai sunku. Visko gali būti, bet apie tai negalvoju".

Pasak K. Maksvyčio, jo auklėtiniams pavyko įveikti vidinius nesutarimus ir per svarbias rungtynės jie mokėjo susikaupti.

„Šis čempionatas buvo kitoks nei ankstesni", – kalbėjo treneris. Buvo pykčių, negražių dalykų, mažai trūko iki muštynių ant atsarginių suoliuko. Ši komanda parodė, kad nėra nenugalima, tačiau tuo pačiu įrodė, kad yra kovojanti iki galo ir nepasiduodanti. Svarbiausia – šie vyrukai įrodė, kad svarbias rungtynes moka žaisti gerai".

Į Lietuvos krepšinio istoriją įsirašęs treneris savo žaidėjams linkėjo neužriesti nosies ir toliau siekti krepšinio aukštumų.

„Norėčiau, kad šie vaikinai papildytų vyrų rinktinę. Tačiau dabar jie privalės pamiršti, ką laimėjo ir savo vertę pradėti įrodinėti iš naujo klubinėse komandose ir vyrų krepšinyje. Jaunimo čempionatuose jie laimėjo viską. Sveiki, atvykę į vyrų krepšinį".

Legendinis krepšininkas, dabartinis Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Arvydas Sabonis taip pat pažymėjo dvidešimtmečių kovingumą, o svarbiausia – tikėjimą pergale.„Prastai čempionatą pradėjusi ir be vedlio žaidusi komanda susikaupė ir įrodė, kad moka ne tik gražiai žaisti, bet ir laimėti. Šiuo laimėjimu komanda į jaunių krepšinio istoriją įrašė naują pergalių seriją, kurią bus sunku pakartoti ne tik Lietuvai, bet ir Europai. Taip pat komanda parodė pavyzdį kaip reikia kautis ne tik visoms dabartinėms, bet ir ateities rinktinėms", – kalbėjo A. Sabonis.

Žurnalistai paprašė pakelti rankas tuos žaidėjus, kurie tikėjosi iškovosią auksą. Tik pusė jų pakėlė rankas. Tarp jų ir į simbolinį geriausių žaidėjų penketą patekęs Edgaras Ulanovas. Jis teigė, kad komandos stiprybė buvo vienybėje.

„Mes girdėjome visko. Ir kad esame „pasikėlę", ir kad be Jono (Valančiūno) negalime nieko, tačiau tokios kalbos mus tik dar labiau motyvavo. Komandos stiprybė - vienybėje, o stipriausias tas kuris atsistoja. Mes tą ir įrodėme ir reikiamu momentu pademonstravome gerą krepšinį".

Krepšininkas teigė, kad už pirmenybių titulą komanda buvo dėkinga ir aukštesnėms jėgoms. Prieš Slovėnijos ir Ispanijos rungtynes žaidėjams buvo minčių, kad slovėnai gali tyčia pralaimėti nieko jiems nelemiančias rungtynes. E. Ulanovas pasakojo, kad po tų rungtynių žaidėjai šėlo viešbutyje ir nepamiršo padėkoti ir Dievui.

E. Ulanovas sakė likusią vasarą skirs poilsiui. Vyks pas motiną į užsienį, o po to treniruosis asmeniškai. Žaidėjas papasakojo, kad dabar labiausiai norėtų žaisti Kauno „Žalgiryje", kuriam ir priklauso, tačiau pripažino, kad iki to jam dar reikia gerokai „ūgtelėti".

Penktu tinkleliu ir septyniomis siūlėmis kaktoje pasipuošęs Dovydas Redikas teigė, kad finalo rungtynės buvo vienos sunkiausių per visą šios rinktinės istoriją.

„Šis finalas buvo pirmas tikrai vertas finalo vardo. Ankstesnius finalus laimėdavome 10–20 taškų skirtumais ir paskutinės minutės būdavo tik formalumas. Šiose rungtynėse nervų karas truko iki paskutinės sekundės. Tokios sekundės krepšinyje ir yra mylimiausios, todėl šis auksas ir yra brangiausias".

D. Redikas dar pasiūlė visiems neigiamai komentavusiems rinktinės rezultatus užsikrušti ir toliau kiurksoti (krepšininkas pavartojo kiek „kietesnį" žodį) prie savo kompiuterių.

Europos čempionatas Slovėnijoje buvo penktas pergalingas iš eilės K. Maksvyčio treniruojamos kartos aukščiausio lygio turnyras. 2007 metais, būdami penkiolikos, jie laimėjo olimpinį festivalį, po to tapo 16-mečių, 18-mečių Europos bei 19-mečių pasaulio laimėtojais.

Liublianoje pasibaigusių Europos pirmenybių finale lietuviai, net ir iššvaistę 16 taškų pranašumą, rezultatu 50:49 (24:11, 12:13, 7:12, 7:13) nugalėjo bendraamžius iš Prancūzijos.

Elijus Kniežauskas, delfi.lt

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį **9:00 v.r. - 4:00 p.p.**
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI $250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)